

လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန၏အမှာစာ

မြန်မာနိုင်ငံသည် ၁၉၉၁ ခုနှစ်တွင် ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂ ညီလာခံသဘောတူစာချုပ် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံဖြစ်ခဲ့ပြီး ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် ကလေးသူငယ်ဥပဒေ နှင့် ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ကလေးသူငယ်နည်းဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါသည်။

ယနေ့မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန် လိုအပ်သော ကလေးသူငယ်များကို လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနလက်အောက်ရှိ လူငယ်သင်တန်းကျောင်းများတွင်လည်းကောင်း၊ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် စေတနာ့ဝန်ထမ်းပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းများက လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနတွင် တည်ထောင်ခွင့်ပြုမိန့် မှတ်ပုံတင်လျှောက်ထားပြီး ဖွင့်လှစ်သော ပရဟိတ ဂေဟာများတွင်လည်းကောင်း ပြုစုထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်လျက်ရှိပါသည်။

ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများတွင် မဖြစ်မနေပြုစုစောင့်ရှောက်မှုကို နောက်ဆုံးအဆင့် အဖြစ်သာ ပြုသင့်ကြောင်း နိုင်ငံတကာတွင် လူမှုရေးပညာရှင်၊ စိတ်ပညာရှင်များက လေ့လာ ဖော်ထုတ်သိရှိခဲ့ကြပါသည်။

ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂညီလာခံ သဘောတူစာချုပ်ပါ အခြေခံမူ(၄)ရပ်တွင် ကလေးသူငယ်၏ အကောင်းဆုံးအကျိုးစီးပွား ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဟု ပါရှိရာ လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးပရဟိတ ဂေဟာများသည် မိမိတို့၏တောတောင်ရေမြေသဘာဝ၊ ယဉ်ကျေးမှုအရ ကလေးသူငယ်၏ အကောင်းဆုံးအကျိုးစီးပွားကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဂေဟာ/ သင်တန်းကျောင်းတစ်ခုတွင် အနိမ့်ဆုံးရှိရမည့် ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် အကာအကွယ်ပေးခြင်း ဆိုင်ရာ စံချိန်စံညွှန်းများ (Minimum Standards)နှင့်အညီဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

သို့ပါ၍ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ လူမှုဝန်ထမ်း ဦးစီးဌာနသည် UNICEF (မြန်မာ)နှင့်ပူးပေါင်း၍ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများတွင် အနိမ့်ဆုံးရှိရမည့် စံချိန်စံညွှန်းများကို ညှိနှိုင်းပြုပြင်ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။

ဤအနိမ့်ဆုံး စံချိန်စံညွှန်းများ(Minimum Standards)ကို တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် လူမှုဝန်ထမ်းရုံးများ၊ ကလေးသူငယ်အကျိုးဆောင်ရွက်ပေးနေသော ဆက်စပ်ဝန်ကြီးဌာနများ၊ သက်ဆိုင်ရာဒေသအာဏာပိုင်များ၊ ပရဟိတဂေဟာများ၊ ကလေးသူငယ်များ၏ အကောင်းဆုံး အကျိုးစီးပွားကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂိုလ်များ ထံသို့ဖြန့်ဝေပေးမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဤစာအုပ်ပါအတိုင်း ကလေးသူငယ်၏ အကောင်းဆုံးအကျိုး စီးပွားကိုဆောင်ရွက်ပေးမည်ဆိုပါကဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများတွင် ပြုစုထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်

ရှောက်ထားသော ကလေးသူငယ်များ၏ ရုပ်ပိုင်း၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ပြီးအနာဂတ် မျိုးဆက်သစ်များပေါ်ထွက်လာမည် ဖြစ်ပါသည်။

သို့ပါ၍ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းတာဝန်ရှိသူများ၊ ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများအနေဖြင့် ယခုထုတ်ပြန်သော "ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများတွင် အနိမ့်ဆုံးရှိရမည့် ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် အကာအကွယ်ပေးခြင်းဆိုင်ရာ စံချိန်စံညွှန်းများ" နှင့်အညီ စောင့်ရှောက်ပေးစေလိုပါကြောင်း ညှိနှိုင်း မေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါသည်။

ဒေါက်တာစန်းစန်းအေး

ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်

လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန

**ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများတွင် အနိမ့်ဆုံးရှိရမည့် ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့်
အကာအကွယ်ပေးခြင်းဆိုင်ရာ စံချိန်စံညွှန်းများ
မာတိကာ**

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	နိဒါန်း	၁
၂။	အခန်း (၁) အမည်နှင့်အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြချက်	၂
၃။	အခန်း (၂) ရည်ရွယ်ချက်	၃
၄။	အခန်း(၃) အခြေခံမူများ	၃ - ၆
၅။	အခန်း(၄) စီမံအုပ်ချုပ်မှု	၆ - ၁၀
၆။	အခန်း(၅) ကလေးအားလက်ခံခြင်း၊စီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့်မှတ်တမ်းပြုစုခြင်း	၁၁ - ၁၅
၇။	အခန်း(၆) ကျန်းမာရေး၊ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေး	၁၅ - ၁၇
၈။	အခန်း(၇) အစားအစာနှင့်အာဟာရ	၁၇ - ၁၈
၉။	အခန်း(၈) အဝတ်အထည်နှင့်အိပ်ယာအသုံးအဆောင်	၁၈ - ၁၉
၁၀။	အခန်း(၉) ပညာရေး	၁၉ - ၂၀
၁၁။	အခန်း(၁၀) ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး	၂၀ - ၂၁
၁၂။	အခန်း(၁၁) ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း	၂၁ - ၂၂
၁၃။	အခန်း(၁၂) ကစားခြင်းနှင့်အပန်းဖြေခြင်း	၂၃
၁၄။	အခန်း(၁၃) ရပ်ရွာမိသားစုနှင့် ပုံမှန်ဆက်သွယ်ခြင်း၊ မိသားစုနှင့် ပြန်လည် ပေါင်းစည်းရေး	၂၄ - ၂၅
၁၅။	အခန်း(၁၄) အပြုအမူထိန်းကျောင်းပေးခြင်း	၂၆ - ၂၇
၁၆။	အခန်း(၁၅) ဝင်းခြံဥပစာနှင့် အဆောက်အအုံ	၂၇ - ၂၉
၁၇။	အခန်း(၁၆) တိုင်တန်းမှုနှင့်ဥပဒေကြောင်းအရအကာအကွယ်ပေးခြင်း	၂၉ - ၃၁
၁၈။	အခန်း(၁၇) မွေးစမှ အသက်(၅)နှစ်အရွယ်ကလေးသူငယ်များအား ပြုစု စောင့်ရှောက်မည့်အစီအစဉ်	၃၁ - ၃၄
၁၉။	နိဂုံး	၃၄
၂၀။	ကလေးသူငယ်၏ကိုယ်ရေးအချက်အလက်	နောက်ဆက်တွဲ(က)
၂၁။	ကလေးတစ်ဦးချင်းစီ၏စောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်	နောက်ဆက်တွဲ(ခ)
၂၂။	စောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်အပေါ် ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း	နောက်ဆက်တွဲ(ဂ)

**ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများတွင် အနိမ့်ဆုံးရှိရမည့် ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့်
အကာအကွယ်ပေးခြင်းဆိုင်ရာ စံချိန်စံညွှန်းများ**

နိဒါန်း

၁။ မြန်မာနိုင်ငံသည် “ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂညီလာခံသဘောတူစာချုပ်” (UN Convention on the Rights of the Child, CRC) ကို ၁၉၉၁ခုနှစ်တွင် ပါဝင်လက်မှတ်ရေးထိုးပြီးနောက် ၁၉၉၃ခုနှစ်တွင် “ကလေးသူငယ်ဥပဒေ” (The Child Law) နှင့် ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် “ကလေးသူငယ်နည်းဥပဒေ” (Rules Related to the Child Law) ကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါသည်။ ဤနည်းအားဖြင့် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်သည် ကလေးသူငယ်တို့၏အခွင့်အရေးများအား အကာအကွယ်ပေးခြင်း၊ မိဘမဲ့ကလေးများနှင့် အန္တရာယ်ကျရောက်လွယ်သော ကလေးသူငယ်များ၏ ရုပ်ပိုင်းနှင့်စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရှိစေရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်သွားရန် သဘောတူညီခဲ့ပါသည်။

၂။ “ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂညီလာခံ သဘောတူစာချုပ် ” (UN Convention on the Rights of the Child, CRC) အရ ကလေးသူငယ်တို့သည် မိဘနှင့်အတူ နေထိုင်ခွင့်ရှိပါသည်။ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက ကလေးသူငယ်အကျိုးကိုမျှော်ကိုးပြီး ကလေးသူငယ်သည် မိဘနှင့်အတူနေရန် မသင့်လျော်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ချက်ကို တရားရုံး သို့မဟုတ် တရားခွင်တစ်ခုခုက စိစစ်ပြီးသည့်အခါမျိုး၌သာ ၎င်း၏မိဘများနှင့် သီးခြားထားရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကလေးသူငယ်ဥပဒေအရလည်း ကလေးသူငယ်သည် ၎င်း၏အကျိုးစီးပွားဆုတ်ယုတ်ခြင်း မရှိပါက မိဘနှင့်အတူ နေထိုင်ခွင့်ရှိရမည်ဖြစ်ပြီး မိဘတို့၏ပြုစုပျိုးထောင်မှုကိုလည်း ခံယူနိုင်ခွင့်ရှိရမည်ဟု အခွင့်အရေးပေးထားပါသည်။

၃။ ကလေးတစ်ဦးသည် မိမိ၏အိမ်ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ယာယီ သို့မဟုတ် အမြဲတမ်းကင်းကွာနေခြင်း သို့မဟုတ် ၎င်း၏အကောင်းဆုံးအကျိုးစီးပွားအလို့ငှာ ထားရန်မသင့်လျော်သောအခြေအနေမျိုးတွင်ရှိနေသည့် ကလေးသူငယ်သည် အထူးကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုနှင့် နိုင်ငံတော်မှ ပံ့ပိုးမှုကို ရရှိခံစားနိုင်ရပါမည်။

အခန်း(၁)

အမည်နှင့်အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြချက်

၄။ ဤစံချိန်စံညွှန်းကို ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများတွင် အနိမ့်ဆုံးရှိရမည့် ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် အကာအကွယ်ပေးခြင်းဆိုင်ရာ စံချိန်စံညွှန်းများဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။

၅။ ဤစံချိန်စံညွှန်းတွင် ပါရှိသော အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပါယ်သက်ရောက်စေရမည် -

- (က) ကလေးသူငယ် ဆိုသည်မှာ အသက် ၁၈ နှစ် မပြည့်သေးသောသူကို ဆိုသည်။
- (ခ) ပြုစုစောင့်ရှောက်သူ ဆိုသည်မှာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုလိုအပ်သော ကလေးသူငယ်အား ဥပဒေနှင့်အညီ ပြုစုထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထားရန် တာဝန်ယူသောသူကို ဆိုသည်။
- (ဂ) မိဘမဲ့ ဆိုသည်မှာ မိခင်နှင့်ဖခင်နှစ်ဦးစလုံးမရှိသော အသက် ၁၈နှစ်မပြည့်သေးသည့် ကလေးသူငယ်အားလုံးကို ဆိုသည်။
- (ဃ) ဝန်ထမ်း ဆိုသည်မှာ ပုံမှန်၊ အချိန်ပိုင်းစသည်ဖြင့် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသူများကို ဆိုသည်။
- (င) ဂေဟာ ဆိုသည်မှာ စေတနာ့ဝန်ထမ်းပုဂ္ဂိုလ်ကဖြစ်စေ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်း၊ အစိုးရသို့မဟုတ် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းကဖြစ်စေ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုလိုအပ်သော ကလေးသူငယ်ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်နှင့် ပြုစုစောင့်ရှောက်ရန် ရည်ရွယ်၍မိမိတို့၏အစီအစဉ်ဖြင့် တည်ထောင်ထားသော အဖွဲ့အစည်းကို ဆိုသည်။
- (စ) ဂေဟာမှူး ဆိုသည်မှာ ဂေဟာရှိ ကလေးသူငယ်များအတွက် အနီးကပ်ကြီးကြပ်စောင့်ရှောက်မှုပေးရန် ကြီးကြပ်မှုကော်မတီဝင်များမှ တာဝန်ပေးအပ်ထားသူကို ဆိုသည်။
- (ဆ) စီမံအုပ်ချုပ်မှုဝန်ထမ်းဆိုသည်မှာ ဂေဟာ၏ နိစ္စဉှစ်အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းကို တာဝန်ယူရသောကြီးကြပ်မှုကော်မတီဝင် (စေတနာ့ဝန်ထမ်းများ)ကိုဆိုသည်။
- (ဇ) စွန့်ပစ်ခံကလေးသူငယ်များ ဆိုသည်မှာ မိဘနှစ်ပါးနှင့်ဝေးကွာနေပြီး ဥပဒေကြောင်းအရဖြစ်စေ၊ ဓလေ့ထုံးတမ်းစဉ်လာအရဖြစ်စေ တာဝန်ယူစောင့်ရှောက်မှုကို မခံရသော ကလေးသူငယ်များကိုဆိုသည်။

အခန်း(၂)

ရည်ရွယ်ချက်

၆။ ဂေဟ/သင်တန်းကျောင်းများတွင် အနိမ့်ဆုံးရှိရမည့် ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် အကာအကွယ်ပေးခြင်းဆိုင်ရာ စံချိန်စံညွှန်းရေးဆွဲရသည့် ရည်ရွယ်ချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။ -

- (က) ကလေးသူငယ်တိုင်းသည် နိုင်ငံတော်၏ တည်ဆဲဥပဒေများနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဥပဒေများ၊ ပြဋ္ဌာန်းချက်များတွင် ဖော်ပြထားရှိသည့် အခွင့်အရေးများ၊ အခြေခံမူများကို ခံစားရရှိနိုင်ရေး၊
- (ခ) ကလေးသူငယ်များသည် မိသားစုနှင့်ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းအတွင်း အထူးသဖြင့် တစ်အူတုံဆင်းမိသားစုနှင့် မိမိမွေးဖွားခဲ့သည့် ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းကြား၌ အမှန်တကယ် ရှင်သန်ကြီးပြင်းလာစေရေး၊
- (ဂ) ကလေးသူငယ်တို့၏ ရှင်သန်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုရရှိလာရေးအတွက် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ၊ အခမဲ့ပညာရေးနှင့် စိတ်လူမှုရေးပိုင်းဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးကူညီမှုများကို အမှန်တကယ်လက်လှမ်းမီရရှိစေရေး၊
- (ဃ) ဂေဟ/သင်တန်းကျောင်းများအနေဖြင့် လက်ခံထားသော ကလေးသူငယ်များကို ပြုစုစောင့်ရှောက်ရာတွင် နည်းစနစ်ကျကျ စောင့်ရှောက်မှုများပေးနိုင်ရေး။

အခန်း(၃)

အခြေခံမူများ

၇။ မိဘ/အုပ်ထိန်းသူများကိုယ်တိုင် ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းသည် ကလေးသူငယ်များအတွက် အကောင်းဆုံး ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်း နည်းလမ်းဖြစ်သည်။ အကယ်၍ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ကလေးသူငယ်အား ဂေဟ/သင်တန်းကျောင်းသို့ ပို့ရမည့်အခြေအနေမျိုးတွင် ဤစံချိန်စံညွှန်းပါ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ ကလေးသူငယ်များ၏ အကောင်းဆုံးအကျိုးစီးပွားကို ရှေးရှုဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဖြစ်သည်။

၈။ ဂေဟ/သင်တန်းကျောင်းများသို့ ပို့အပ်ခြင်းသည် ကလေးသူငယ်များအတွက် နောက်ဆုံး နည်းလမ်း သို့မဟုတ် ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ရပ်ရွာလူထုသို့ အသိပညာပေးရမည်။

၉။ ကလေးသူငယ်များကို ဂေဟ/သင်တန်းကျောင်းများတွင် စောင့်ရှောက်ပေးခြင်းထက် ဖြစ်နိုင်ပါက မိဘရင်းနှင့်အတူ နေထိုင်ခွင့်ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ ဆွေမျိုးသားချင်းများမှ

စောင့်ရှောက်မှုပေးနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ ယာယီပြုစုစောင့်ရှောက်မည့် မိသားစုထံ ပို့ဆောင်ပေးခြင်း၊ တရားဝင်မွေးစားမည့် မိဘများထံ အပ်နှံပေးခြင်းတို့ကို အဆင့်ဆင့်ဆောင်ရွက်ပေးရမည် ဖြစ်ပါသည်။

၁၀။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများတွင် ကလေးသူငယ်များအား လက်ခံစောင့်ရှောက်ခြင်းကို နောက်ဆုံးနည်းလမ်းအနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယာယီစောင့်ရှောက်မှု တစ်ရပ်အနေဖြင့်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

၁၁။ အကယ်၍ ရှောင်လွှဲမရဘဲ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းသို့ ပို့ရမည့် အခြေအနေမျိုးတွင် ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများ၌ စံသတ်မှတ်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ထိန်းကျောင်းတည်မတ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းတို့ကို အောက်ဖော်ပြပါ “ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂညီလာခံသဘောတူစာချုပ်” (CRC)အခြေခံမူ(၄)ရပ်နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်သွားရပါမည်-

(က) **ကလေး၏အကောင်းဆုံးအကျိုးစီးပွားကိုရှေးရှုဆောင်ရွက်ခြင်း (The best interest of the child) ။** ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်း၌ နေထိုင်သူ ကလေးသူငယ် တစ်ဦးချင်းစီအတွက် လုပ်ဆောင်ချက်များသည် ကလေးသူငယ်များ၏ အကောင်းဆုံး အကျိုးစီးပွားကိုသာ ဦးတည်ဆောင်ရွက်သော ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းမျိုး ဖြစ်ရပါမည်။ ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့်လည်း ကလေးသူငယ်များကို ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်း၊ အကာအကွယ်ပေးခြင်းတို့နှင့် ပတ်သက်၍ ဆုံးဖြတ်ချက် ချရတော့မည်ဆိုလျှင် ကလေးသူငယ်၏ အကောင်းဆုံးအကျိုးစီးပွားကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား၍ ဆောင်ရွက်သွားရပါမည်။ ဤသည်တို့ကို ကလေးသူငယ်များနှင့်ပတ်သက်၍ နေရာချထားစီမံမှု၊ ကလေးသူငယ်တို့၏ ပုံမှန်သုံးသပ်ချက်များနှင့် အခြား မှတ်တမ်းတင်ထားသော ဆုံးဖြတ်ချက်များကို လေ့လာခြင်းဖြင့် မြင်သာနိုင်ပါသည်။

(ခ) **ခွဲခြားမှုမရှိရေး (Non - discrimination)။** နိုင်ငံတော်သည် ကလေးသူငယ်တိုင်း၏ မျိုးရိုးဗီဇ၊ မွေးရပ်၊ လိင်၊ လူမှုရေးနောက်ခံ၊ ဘာသာတရားကိုးကွယ်မှု၊ လူမျိုးသို့မဟုတ် အခြားမည်သည့်အခြေအနေမျိုးကိုမဆို ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းမပြုဘဲ အားလုံးကိုတန်းတူအခွင့်အရေးပေးရမည်ဖြစ်သည်ဟု ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂညီလာခံသဘောတူစာချုပ်(CRC)တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ကလေးသူငယ်တိုင်းသည် ခွဲခြားမှုမရှိသော တန်းတူရည်တူ အခွင့်အရေးကို

ရရှိကြရပါမည်။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများသည် ကလေးသူငယ်တို့အား အမျိုးမျိုးသော ခွဲခြားမှုများမှ ကာကွယ်စောင့်ရှောက် ပေးသွားရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ကလေးတစ်ဦးချင်းစီ၏ အခွင့်အရေးများကို မြှင့်တင်ပေးမည့် အပြုသဘောဆောင် သောလုပ်ဆောင်ချက်များကို ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဝန်ထမ်းလမ်းညွှန် များတွင် ကလေးသူငယ်တို့၏ လူမျိုးရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ အသက်၊ ကျား/မ၊ မသန်စွမ်းမှု၊ ဘာသာတရား၊ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ သို့မဟုတ် နိုင်ငံရေးအမြင်များနှင့် ပတ်သက်၍ ခွဲခြား၊ ဘက်လိုက်၊ ဖိနှိပ်သောအပြုအမူ၊ အပြောအဆိုများကို လုံးဝ ရှောင်ကြဉ်ကြရန် ဖော်ပြထားရပါမည်။

- (ဂ) **ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း (Participation)**။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများ၌ ကလေးသူငယ်များ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုကို အသားပေးသောအခြေအနေမျိုးကို ဖန်တီးပေးထားရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ကလေးသူငယ်များအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိမည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များချမှတ်ရာတွင်လည်း ကလေးသူငယ်တို့နှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေး မှုရှိရပါမည်။ အသက်အရွယ်နှင့် ရင့်ကျက်မှုအလိုက် ကလေးသူငယ်တိုင်းသည် ဆုံးဖြတ်ချက်များပြုလုပ်သောအခါ ပါဝင်နိုင်ခွင့်ရှိရပါမည်။ ဆုံးဖြတ်ချက်ဟုဆိုရာ၌ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းတွင် ကလေးသူငယ်များအား နေရာချထားခြင်း၊ ဆက်လက်ထားရှိရန် မလိုတော့ခြင်းတို့တွင် ဥပဒေနည်းလမ်းကျနစွာ ဆောင်ရွက် သွားရမည်ဖြစ်ပြီး အခါအားလျော်စွာ ပြန်လည်သုံးသပ်ပေးရမည်ဖြစ်ပါသည်။

- (ဃ) **ကလေးသူငယ်၏သဘောထားအမြင် (Respect to the child's opinion)**။

ကလေးသူငယ်တို့သည် ၎င်းတို့အပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိစေမည့် ကိစ္စရပ် အားလုံးတွင် ၎င်းတို့၏ အတွေးအခေါ်နှင့် ထင်မြင်ယူဆချက်တို့ကို လွတ်လပ်စွာ ဖွင့်ဟပြောဆိုနိုင်ခွင့်ရှိရပါမည်။ ဖွင့်ဟပြောဆိုသော အချက်များကို ကလေးသူငယ် ၏ အသက်နှင့်ရင့်ကျက်မှုကိုလိုက်၍ အရေးယူ စဉ်းစားဆောင်ရွက်ပေးသွားရပါမည်။

၁၂။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများတွင် နေထိုင်ရသော ကလေးသူငယ်တိုင်းအား မိမိနှင့် အခြားသော ကလေးသူငယ်တို့၏ ရပိုင်ခွင့်နှင့်အခွင့်အရေးများကို နားလည်သဘောပေါက်ရန် အသိပေးထားရမည်ဖြစ်ပြီး အောက်ဖော်ပြပါ အဓိကကျသော အခွင့်အရေး(၄)ရပ်ကို သေချာစွာ သိထားစေရပါမည် -

- (က) **ဘဝရှင်သန်မှု (Survival)**။ မိမိတို့၏အသက်ရှင်သန်ခွင့်၊ ပြည့်စုံသော အဓိက အခြေခံလိုအပ်ချက်များနှင့် လူနေမှုအဆင့်အတန်းတစ်ခု ရရှိရေးအတွက်

လိုအပ်သော နေစရာ၊ အစာအာဟာရ၊ သန့်ရှင်းသောရေနှင့် အခြေခံကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု စသည်တို့ကို ခံစားခွင့်ရှိရပါမည်။

- (ခ) **ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု (Development)**။ မိမိတို့၏စွမ်းရည်ကို အမြင့်ဆုံး ဖော်ထုတ် နိုင်ရန်လိုအပ်သည့် ပညာရေး၊ ဆော့ကစား အပန်းဖြေမှု၊ သတင်းအချက်အလက် များရရှိနိုင်မှု၊ ပြုစုစောင့်ရှောက်မှုနှင့် ပံ့ပိုးကူညီမှုပေးနိုင်မည့် ပတ်ဝန်းကျင်တို့ လည်း ရှိရမည်ဖြစ်ပါသည်။
- (ဂ) **ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု (Protection)**။ ကလေးသူငယ်တို့အား ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့် လွဲမှားစွာပြုမူခြင်းများ၊ အကြမ်းဖက်ခြင်းများ၊ လျစ်လျူရှုခြင်းများနှင့် ခေါင်းပုံ ဖြတ်မှုများ မခံရစေရန် အထူးစောင့်ရှောက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။
- (ဃ) **ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း (Participation)**။ ကလေးအားလုံးသည် မိမိတို့ အတွက်အရေးပါသော ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် ၎င်းတို့၏အသက်အရွယ်နှင့် ရင့်ကျက်မှုအလိုက် ထင်မြင်ယူဆချက်များကို ဖွင့်ဟပြောဆိုနိုင်ခွင့်နှင့် ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိရမည် ဖြစ်ပါသည်။

အခန်း(၄)

စီမံအုပ်ချုပ်မှု

၁၃။ ကလေးသူငယ် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော ပရဟိတ ဂေဟာများအနေဖြင့် လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန၏ တည်ထောင်ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိနိုင်ရေးအတွက် တရားဝင် မှတ်ပုံတင်ထားကြရမည်ဖြစ်ပြီး သတ်မှတ်ချက်များအတိုင်း လုပ်ဆောင်ကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။

၁၄။ ဂေဟာများတွင် လုပ်ငန်းများကို ဦးဆောင်လမ်းညွှန်မှုပေးနိုင်ရန် နာယကအဖွဲ့နှင့် တာဝန်ယူ ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ရန် ကြီးကြပ်ရေးကော်မတီအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းထားရပါမည်။ ယင်းအဖွဲ့များကို သက်ဆိုင်ရာ နယ်မြေအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ ဦးဆောင်လမ်းညွှန်မှုဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည်ဖြစ်ပြီး နာယကအဖွဲ့တွင် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများကို စိတ်ပါဝင်စားသူ(၃)ဦး သို့မဟုတ် (၅)ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။ နာယကအဖွဲ့သည် သံဃာတော်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်/ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု သံဃာ့နာယကအဖွဲ့ဝင်(၁)ပါး၊ ကျောင်းထိုင် ဆရာတော်(၁)ပါးဖြင့်ပါဝင် ဖွဲ့စည်းရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ကြီးကြပ်မှုကော်မတီကို လုပ်ငန်းပမာဏအလိုက် လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် စိတ်ပါဝင်စားသူ လူပုဂ္ဂိုလ်အနည်းဆုံး(၁၁)ဦးမှ အများဆုံး(၁၅)ဦးဖြင့်

ဖွဲ့စည်းရမည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဂေဟတည်ရှိရာမြို့နယ် သို့မဟုတ် ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု၏ သက်ဆိုင်ရာ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများမှကိုယ်စားလှယ်များ၊ ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကော်မတီပါ ဌာနဆိုင်ရာများမှကိုယ်စားလှယ်များ၊ လူမှုရေး လုပ်ငန်းကို စိတ်ပါဝင်စား၍ အမှန်တကယ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်သူများဖြစ်ရမည်။

စီမံအုပ်ချုပ်သူ၏တာဝန်ဝတ္တရားများ

၁၅။ စီမံအုပ်ချုပ်မှုတာဝန်ကိုယူထားသော အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သည် အောက်ဖော်ပြပါအချက် များကို ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဖြစ်ပါသည် -

- (က) ကလေးသူငယ်တို့၏ ကိုယ်ရေးမှတ်တမ်းများကို လျှို့ဝှက်သိမ်းဆည်းထားရန် အတွက် လမ်းညွှန်မှုများကို ရေးဆွဲပေးရပါမည်၊
- (ခ) အသစ်ဝင်ရောက်လာသော ဝန်ထမ်းများအား လုပ်ငန်းခွင်မိတ်ဆက်အစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဖြစ်ပြီး ဝန်ထမ်းအသစ်တိုင်းသည် အစမ်းခန့်ကာလတစ်ခုတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ကြရမည်ဖြစ်ပါသည်၊
- (ဂ) ကလေးတစ်ဦး ပျောက်ဆုံးခြင်း၊ ဖမ်းဆီးခံရခြင်း၊ ထွက်ပြေးခြင်းနှင့် သေဆုံးခြင်း များပေါ်ပေါက်ပါက လိုအပ်သော အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ လူမှုဝန်ထမ်းရုံးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများသို့ ချက်ချင်း အကြောင်းကြားရပါမည်၊
- (ဃ) ဂေဟ/သင်တန်းကျောင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများကို အများပြည်သူ မြင်သာသည့် နေရာတွင် ရှင်းလင်းတိကျစွာဖော်ပြပေးရပါမည်၊
- (င) ကလေးသူငယ်တို့အား မတော်မတရားပြုကျင့်မှုကို ကာကွယ်ရန်အတွက် ဝန်ထမ်း များလိုက်နာရန် လမ်းညွှန်မှုနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ရှင်းလင်းစွာ ရေးသား ဖော်ပြပြီး ဝန်ထမ်းအားလုံးမြင်သာသည့်နေရာတွင် ချိတ်ဆွဲဖော်ပြထားရပါမည်၊
- (စ) ဝန်ထမ်းများအားကလေးသူငယ်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး အသိပညာပေးခြင်း များကို ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။ သံသယရှိပါက စောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် ကလေး သူငယ်များနှင့် ပြုစုစောင့်ရှောက်သူအား သီးခြားခွဲ၍ ဆွေးနွေးခြင်းများ ပြုလုပ် ရပါမည်၊
- (ဆ) ဝန်ထမ်းများအတွက် ထမ်းဆောင်ရမည့်တာဝန်၊ လိုက်နာရမည့်စည်းကမ်း၊ စောင့်

ထိန်းရမည့်ကျင့်ဝတ်များကို အသေးစိတ်ရှင်းလင်းစွာ ဖော်ပြပေးထားခြင်းဖြင့် ထင်ရာမြင်ရာကို မှန်းဆလုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် ဆိုးကျိုးများကို လျော့ပါးစေနိုင်ပြီး၊ ဝန်ထမ်းတို့၏ကျွမ်းကျင်မှုကို ထိရောက်မှုအရှိဆုံး လုပ်ဆောင်စေရပါမည်။ မှားယွင်းလုပ်ဆောင်ချက်များအတွက် စည်းကမ်းပိုင်းဆိုင်ရာ အရေးယူမှုလည်း ပြုလုပ်ရပါမည်။

- (ဇ) ပြင်ပဧည့်သည်များ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းသို့ လာရောက်လည်ပတ်သည့် အချိန်တိုင်း သက်ဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူထံမှ ခွင့်ပြုချက်ရယူရမည်ဖြစ်ပြီး ဂေဟာအတွင်းလှည့်လည်စဉ် ဝန်ထမ်းတစ်ဦးက လိုက်ပါပေးရပါမည်။
- (ဈ) ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်း၏ အခြေအနေအား ပုံမှန်အကဲဖြတ်ခြင်းကို အမြဲမပြတ် ပြုလုပ်ပေးရပါမည်။

ဝန်ထမ်းရွေးချယ်ခန့်ထားခြင်း

၁၆။ စီမံအုပ်ချုပ်သူများအနေဖြင့် ဝန်ထမ်းရွေးချယ်ခန့်ထားရာတွင် အောက်ဖော်ပြပါအချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ -

- (က) ဝန်ထမ်း၏ရာထူးပေါ်မူတည်၍ အရည်အချင်းသတ်မှတ်ချက်များကို ထုတ်ပြန်ထားရှိရန်၊
- (ခ) ရာထူးအလိုက်ကျွမ်းကျင်မှု အတတ်ပညာ/သင်တန်းသို့ တက်ရောက်ပြီးဖြစ်ရန်၊
(သင်တန်းဆင်းလက်မှတ် သို့မဟုတ် အထောက်အထား)
- (ဂ) ခန့်အပ်မည့်ဝန်ထမ်းသည် ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်ခဲ့ဖူးသူမဖြစ်စေရန်၊
- (ဃ) အကျင့်စာရိတ္တကောင်းမွန်ကြောင်း သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် ရဲစခန်းထောက်ခံချက်များပါရှိရန်၊
- (င) အနည်းဆုံးအခြေခံပညာအလယ်တန်း အောင်ပြီးသူဖြစ်ရန်၊
- (စ) ယခင်အလုပ်လုပ်ခဲ့ဖူးသူဖြစ်ပါက ပြောင်းရွှေ့ရသည့် အကြောင်းရင်းအား မှတ်တမ်းထားရှိရန်(ဖြစ်နိုင်ပါက ယခင်အလုပ်မှထောက်ခံစာပါရှိရန်)။

ဝန်ထမ်းများနှင့်ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများ

၁၇။ ဂေဟာများတွင် ဝန်ထမ်းဖွဲ့စည်းပုံကိုလည်း ဂေဟာမှူး၊ စာရင်းကိုင်၊ ပြုစုစောင့်ရှောက်သူ၊ ထမင်းချက်၊ သန့်ရှင်းရေး စသည်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားရှိရမည်။ ကလေးသူငယ်များနှင့် ၎င်းတို့၏ ဆွေမျိုးအသိုင်းအဝိုင်းများကြား အဆက်အသွယ်မပြတ်သွားစေရန် ကွင်းဆင်းတာဝန်ထမ်းဆောင်ပေးမည့်

ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းတစ်ဦး စီစဉ်ထားရှိရမည်။ ကလေး(၁၅)ဦးလျှင် ပြုစုစောင့်ရှောက်သူ အနည်းဆုံး (၁)ဦးနှုန်းဖြင့် အခြေခံ၍ ဖွဲ့စည်းထားရှိရမည်။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းတာဝန်ရှိသူများ၊ ဝန်ထမ်းများနှင့် ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများအနေဖြင့် အောက်ပါအချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ -

- (က) ဝန်ထမ်းများသည် ကလေးသူငယ်အကျိုးကို စိတ်ပါဝင်စားမှုရှိသူများသာ ဖြစ်ရမည်။
- (ခ) ဝန်ထမ်းတိုင်းသည် ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ(CRC)အချက်အလက်များ၊ ကလေးသူငယ်များနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ပြဌာန်းချက်များ၊ ကလေးသူငယ်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးနှင့် ပြုစုစောင့်ရှောက်ရေးဆိုင်ရာ အသိပညာများကို သိရှိထားရန်နှင့် ရှေးဦးသူနာပြုသင်တန်းအပါအဝင် အခြားသင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရန် စီစဉ်ပေးရမည်ဖြစ်ပါသည်။ မသန်စွမ်းသော ကလေးသူငယ်များကိုစောင့်ရှောက်မည့် ဝန်ထမ်းများကို “အထူးပြုစုစောင့်ရှောက်ရန် လိုအပ်သော ကလေးသူငယ်များအား ပြုစုပျိုးထောင်သည့်သင်တန်း”များ၊ အထူးမွမ်းမံသင်တန်းများပေးရမည်။ ကလေးသူငယ်များအတွက် အချိန်အလိုအလောက် ပေး၍နေရမည်ဖြစ်ပြီး အကူအညီပို၍လိုအပ်သော ကလေးသူငယ်များကို အထူးစောင့်ရှောက်မှုနှင့် ဂရုစိုက်မှုပေးရမည်။
- (ဂ) ဝန်ထမ်းတစ်ယောက်အတွက် ၎င်းအမြဲစောင့်ရှောက်ရမည့် ကလေးသူငယ် အရေအတွက်ကို သတ်မှတ်ပေးထားခြင်းဖြင့် ကလေးသူငယ်နှင့်ဝန်ထမ်းအကြား မိဘနှင့်သားသမီးသဖွယ် အနေအထားတစ်ရပ်ကို ဖန်တီးပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဘက်လိုက်အရေးပေးခြင်းမျိုးကိုမူ လုံးဝရှောင်ကြဉ်ရမည်။
- (ဃ) ပြုစုစောင့်ရှောက်ပေးသူများသည် ပုံမှန်အစည်းအဝေးများကျင်းပပြီး ကလေးသူငယ်တို့၏ တိုးတက်မှုများကိုဆွေးနွေးကာ လိုအပ်ချက်များကို မည်သို့ဖြည့်ဆည်းပေးရမည်ကို ဆွေးနွေးရမည်။
- (င) မိမိတို့အုပ်ထိန်းမှုအောက်တွင်ရှိသော ကလေးသူငယ်တို့၏ မိသားစုရာဇဝင်၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမှု၊ လူမှုရေး၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာခံစားမှုနှင့် ယုံကြည်မှုပိုင်းဆိုင်ရာ စသည့်အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများက မျက်ခြည်မပြတ် ပုံမှန်

စောင့်ကြည့်ပေးပြီး ပြောင်းလဲလာသည့် လက်ရှိအခြေအနေကို သိရှိထားရန် လိုအပ်ပါမည်။

- (စ) ဂေဟမှချမှတ်ထားသော စည်းကမ်းများကို ဝန်ထမ်းများက လေးစားလိုက်နာခြင်း ရှိ/မရှိ ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။
- (ဆ) ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများသည် ကလေးသူငယ်တို့ ပြောဆိုသည့်ဘာသာစကားကို အလေးထားမှုရှိရမည်။
- (ဇ) ကလေးသူငယ်ပြုစုပျိုးထောင်ရေး၊ ကလေးသူငယ် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အသိပညာများဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် သက်ဆိုင်ရာ လူမှုဝန်ထမ်းရုံးနှင့် ချိတ်ဆက်၍ အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများ ကျင်းပပေးရမည်။
- (ဈ) ပြင်ပဗဟုသုတများရရှိစေရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ကျန်းမာရေး၊ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့)နှင့်ချိတ်ဆက်၍ အသိပညာပေး ဟောပြောပွဲ များ ကျင်းပပေးရပါမည်။
- (ည) စာကြည့်တိုက် သို့မဟုတ် ကလေးသူငယ်များ အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမီစေရန် သုတ၊ ရသစာအုပ်များ စနစ်တကျ စုဆောင်းထားရှိရပါမည်။
- (ဋ) ကလေးသူငယ်များ၏ဘဝ ရေရှည်ရပ်တည်နိုင်စေရန်နှင့် ဂေဟ/သင်တန်း ကျောင်းရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအခြေပြု ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများထားရှိရပါမည်။ ကလေးသူငယ်များကိုလည်း အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာသင်ကြားပေးခြင်း အစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်ပေးရပါမည်။
- (ဌ) ဝန်ထမ်းများ၊ ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများသည် ကလေးသူငယ်ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေးဆိုင်ရာ သင်တန်းများသို့ တက်ရောက်ရမည်။
- (ဍ) ဂေဟ/သင်တန်းကျောင်းများသည် ကလေးသူငယ်များကို နောက်ဆုံးအဆင့် လက်ခံစောင့်ရှောက်ခြင်းသာဖြစ်၍ ဝန်ထမ်းများ၊ ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများသည် ကလေးသူငယ်များ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတွင် မိသားစုထံ ပြန်လည်ပေါင်းစည်းရေး နှင့် ရပ်ရွာအတွင်း အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများကို လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနနှင့် ပူးပေါင်း၍ တစ်တပ်တစ်အား ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း(၅)

ကလေးအားလက်ခံခြင်း၊ စီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် မှတ်တမ်းပြုစုခြင်း

၁၈။ ကလေးသူငယ်အား ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်း၌ စတင်လက်ခံစောင့်ရှောက်ချိန်တွင် ၎င်းနှင့်ပတ်သက်သော ကိုယ်ရေးရာဇဝင်ကို စနစ်တကျမှတ်တမ်းတင်ထားရှိကာ ဂေဟာမှူးက လုံခြုံစိတ်ချရသောနေရာတွင် လျှို့ဝှက်သိမ်းဆည်းထားရှိရမည် ဖြစ်သည်။ ကလေးတစ်ဦးချင်းစီ အတွက် ကိုယ်ရေးမှတ်တမ်းများကို (၃)လတစ်ကြိမ်စီစစ်၍ ပြုစုထားရမည်ဖြစ်ပါသည်။

(ကလေးသူငယ်၏ ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များကိုနောက်ဆက်တွဲ (က)ဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်)

၁၉။ ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထမ်းများသည် မိဘနှင့်အုပ်ထိန်းသူများထံ ပြန်လည်အပ်နှံခြင်း မပြုနိုင် သည့် ကလေးသူငယ်များအတွက် သင့်လျော်မည့် အစီအစဉ်များကို ချမှတ်ရာတွင် ကလေးသူငယ်၏ အကောင်းဆုံးအကျိုးစီးပွားကို ရှေးရှု ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

၂၀။ မွေးစာရင်း၊ ဥပဒေနှင့်အညီ ကိုင်ဆောင်သင့်သော ကတ်ပြားတစ်မျိုးမျိုး မရှိသော ကလေးသူငယ်တို့အတွက် ဥပဒေကြောင်းအရ အထောက်အထား စာရွက်စာတမ်းများ ပြုလုပ်ပေး ရပါမည်။ ကလေးသူငယ်၏ သက်တမ်းတစ်လျှောက်တွင် အနိုင်ကျင့်ခံရမှု ရှိ/မရှိနှင့် ကလေးသူငယ်၏ စိတ်နေသဘောထားကိုသိစေရန် အခြေအနေပေါ်မူတည်၍ အတတ်နိုင်ဆုံး လေ့လာစုံစမ်းမှုများ ပြုလုပ်ပေးရပါမည်။

၂၁။ ကလေးသူငယ်အား ၎င်း၏မိသားစု၊ မိတ်ဆွေများနှင့် ပြန်လည်အဆက်အသွယ်လုပ်ပေးရန် စီစဉ်ထားပါက မိသားစုနှင့်ပတ်သက်ပြီး လေ့လာစုံစမ်းထားသည့် သတင်းအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍စဉ်းစားရပါမည်။ သတင်းအချက်အလက်စုဆောင်းရာ၌ မိဘ၊ မိသားစုဝင်များ၊ ကလေး သူငယ်ကိုယ်တိုင်၊ အိမ်နီးနားချင်းနှင့်သက်ဆိုင်ရာတို့အား မေးမြန်းရန်နှင့် ရရှိလာသော ကလေးနှင့် ပတ်သက်သည့် အချက်အလက်များအား လျှို့ဝှက်အဖြစ် မှတ်တမ်းတင် ထိန်းသိမ်းထားရမည် ဖြစ်ပါသည်။

၂၂။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းတွင် ကလေးသူငယ်အား စောင့်ရှောက်ထားစဉ်ကာလအတွင်း ကလေးသူငယ်၏ အပြုအမူနှင့် ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေများကို လေ့လာအကဲဖြတ်သည့် မှတ်တမ်းများကို စနစ်တကျပြုစုထားရှိရမည်။

ကလေးအားလက်ခံခြင်းနှင့်စီမံခန့်ခွဲခြင်း

၂၃။ ကလေးသူငယ်အား ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများတွင် လက်ခံစောင့်ရှောက်ရာ၌ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့် အချက်များတွင် ကလေးသူငယ်၏ဖြစ်ရပ်အခြေအနေကို သေချာစွာ စုံစမ်း၍ စိစစ်မှု ပြုလုပ်ခြင်း၊ ကလေးသူငယ်အတွက် လိုအပ်သောအချက်အလက်များကို စနစ်တကျ ကောက်ယူ၍ စာရင်းသွင်းခြင်းနှင့် စောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်များကို ပြုစုထားရန်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ အရေးကြီးဆုံး မဖြစ်မနေ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့်အချက်မှာ ကလေးသူငယ်အား မိသားစုနှင့် ၎င်းမွေးဖွားရာရပ်ရွာတွင် ကြီးပြင်းစေခြင်း၏ အရေးပါမှုကို ဦးစားပေးသတ်မှတ်ချက်တစ်ခုအနေဖြင့် ပါဝင်စေရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကလေးသူငယ်အတွက် ပြုစုစောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်ထားရှိခြင်းနှင့် ၎င်းအစီအစဉ်အား ပုံမှန်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းဖြင့် ကလေးသူငယ်၏အနာဂတ်ကို ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများမှ စောင့်ရှောက်မှုပေးသူများသည် သေချာစွာကြိုတင်ပြင်ဆင်၍ ပံ့ပိုးမှုများပြုလုပ်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ အစီအစဉ်ချမှတ်ရာတွင် ကလေးသူငယ်၊ ၎င်း၏အနီးစပ်ဆုံးမိသားစုသို့မဟုတ် အုပ်ထိန်းသူတို့ ပါဝင်ရမည်ဖြစ်ပြီး ကလေးသူငယ်၏ ဆန္ဒ၊ သဘောထားအမြင်တို့အား ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်နှင့် ၎င်းနားလည်လက်ခံနိုင်ရန် ရှင်းလင်းပြောကြားရမည်ဖြစ်သည်။ ကလေးသူငယ်အတွက် စောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်အား အချိန်နှင့်တပြေးညီ ဆောင်ရွက်ထားခြင်းရှိ/မရှိ ပုံမှန်သုံးသပ်မှုများ ပြုလုပ်ပေးရမည်။

ကလေးသူငယ်အား စောင့်ရှောက်မှုပေးရန်စီမံခန့်ခွဲခြင်း (Child Care Management)

၂၄။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းတိုင်းတွင် လက်ခံထားသော ကလေးသူငယ်တစ်ဦးချင်းစီအတွက် ၎င်းနှင့်ပတ်သက်သော အကြောင်းအရာ၊ အချက်အလက်အားလုံးကို မှတ်တမ်းတင်ထားသော ဖိုင်တွဲများထားရှိရမည်ဖြစ်ကြောင်းကို စနစ်တကျ ရေးသားညွှန်ကြားထားရမည်။ ကလေးသူငယ်များနှင့်ပတ်သက်သော အချက်အလက်များကို လျှို့ဝှက် သိမ်းဆည်းထားရှိရမည်ဖြစ်ပြီး ကလေးသူငယ်နှင့်ပတ်သက်သော ဖိုင်တွဲများပြုစုရာတွင် အောက်ပါအချက်များ ပါဝင်သင့်ပါသည် -

- (က) ကလေးသူငယ်၏ ကိုယ်ရေးရာဇဝင် အချက်အလက်များဖြစ်သော အမည်၊ မွေးသက္ကရာဇ်၊ မွေးဖွားသည့်နေရာ၊ ကျား/မ၊ ဓာတ်ပုံ၊ မိဘရင်းချာ သို့မဟုတ် အုပ်ထိန်းသူတို့၏ အမည်၊ အလုပ်အကိုင်၊ နေရပ်၊ မောင်နှမသားချင်း၊ ဆွေမျိုးသားချင်းနှင့် ဂေဟာသို့မရောက်မီ လက်ခံစောင့်ရှောက်မှုပေးခဲ့သူတို့၏ ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များ၊ မွေးစာရင်း၊ မှတ်ပုံတင်(သို့)အသက်အထောက်အထားနှင့် အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်း ပုံစံ ၆၆/၆ (မိတ္တူ)(ရရှိနိုင်ပါက)(နောက်ဆက်တွဲ-က)

- (ခ) ကျန်းမာရေးအချက်အလက်များဖြစ်သော - ဂေဟာရောက်ရှိချိန် ဆေးစစ်ချက်၊ ကာကွယ်ဆေးထိုးမှတ်တမ်း၊ ကလေးသူငယ်၏ ပုံမှန်ဆေးစစ်ချက်မှတ်တမ်းများ၊ အထူးဆေးကုသမှု ခံယူနေခြင်းရှိမရှိ၊
- (ဂ) ကလေးသူငယ်အား ဂေဟာတွင်လက်ခံစောင့်ရှောက်ခြင်းမပြုမီ လေ့လာ အကဲဖြတ်ခြင်း ပြုလုပ်ခဲ့သည့်မှတ်တမ်းများ၊ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းသို့ ရောက်ရှိလာရခြင်း အကြောင်းအရင်းများ၊
- (ဃ) ပညာရေးဆိုင်ရာမှတ်တမ်းများဖြစ်သော ကလေးသူငယ်တစ်ဦးချင်းစီ၏ ပညာရေးအခြေအနေတိုးတက်မှု မှတ်တမ်းများ၊ ကျောင်းတွင် ကလေးသူငယ်၏ အပြုအမူနှင့် စည်းကမ်းလိုက်နာမှုမှတ်တမ်းများ၊ ကျောင်းပြောင်း/ရွှေ့ မှတ်တမ်းများ၊
- (င) ပြောဆိုဆက်ဆံမှုအခြေအနေနှင့်ပတ်သက်၍ ကလေးမှ မိသားစု၊ ဆွေမျိုးသားချင်းများနှင့် ဆက်သွယ်မှုမှတ်တမ်းများ၊
- (စ) ကလေးသူငယ်များအတွက် စီစဉ်ထားရှိသော ပြုစုစောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်များ၊ ကလေးသူငယ်အတွက် ပြန်လည်ဆန်းစစ်ခြင်း၊ သုံးသပ်ခြင်းများပြုလုပ်ရာတွင် ရရှိသော ဆွေးနွေးအကြံပြုချက်မှတ်တမ်းများ။

ကလေးအတွက်စောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ် (Child Care Plan)

၂၅။ ကလေးသူငယ်အား ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းတွင် စတင်လက်ခံသည့်နေ့မှစ၍ (၁၄)ရက် အတွင်း ၎င်းအတွက်စောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်ကို ရေးဆွဲချမှတ်ရမည်။ ထိုသို့ရေးဆွဲရာတွင် ကလေး၏ အကောင်းဆုံးအကျိုးစီးပွားကိုရှေးရှု၍ အောက်ပါအချက်အလက်များ ပါဝင်ရမည်- (ကလေးတစ်ဦးချင်းစီအတွက် စောင့်ရှောက်မှုပုံစံများကို နောက်ဆက်တွဲဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်)

- (က) ကလေးသူငယ်အတွက် ကာလတို၊ ကာလရှည် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မည့် အစီအစဉ်များကို တိကျရှင်းလင်းစွာ ရည်ရွယ်ချက်နှင့်တကွရေးဆွဲရန်၊
- (ခ) ကလေးသူငယ်အတွက် ရေးဆွဲထားသော ရည်ရွယ်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အချိန်ကာလအတိအကျ ဖော်ပြထားရန်၊
- (ဂ) တာဝန်ရှိသူကို သေချာစွာရွေးချယ်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်များကို သေချာစွာ သိရှိနားလည်စေရန်၊
- (ဃ) မိသားစု၊ ဆွေမျိုးသားချင်း၊ ရပ်ဆွေရပ်မျိုးများနှင့် တွေ့ဆုံရန် စီစဉ်ထားရှိသည့် အချိန်ဇယားချမှတ်ထားရှိရန်၊

- (င) ကလေးသူငယ်၏မွေးစာရင်းနှင့် အသက်အရွယ်အလိုက်ရှိရမည့် ဥပဒေနှင့်အညီ ကိုင်ဆောင်သင့်သော ကတ်ပြားတစ်မျိုးမျိုးရရှိနိုင်ရန်။

၂၆။ ကလေးသူငယ်အတွက် အစီအစဉ်များရေးဆွဲရာတွင် အောက်ပါအချက်များကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားပေးရမည် -

- (က) ကလေးသူငယ်၏ထင်မြင်ယူဆချက်၊
- (ခ) ကလေးသူငယ်တွင် မိဘ သို့မဟုတ် အုပ်ထိန်းသူ သို့မဟုတ် မိသားစုဝင်များ ပါဝင်နိုင်ပါက ၎င်းတို့၏ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် ကနဦးရရှိထားသော ကလေးနှင့် ပတ်သက်သည့် အချက်အလက်များ၊
- (ဂ) ကလေးသူငယ်တစ်ဦးချင်းစီ၏ လိုအပ်ချက်နှင့် ၎င်းနှင့်သက်ဆိုင်သော အချက် အလက်များ၊
- (ဃ) ကလေးသူငယ်ဘဝအတွက် ရေရှည်သုံးသပ်မှုများ၊ ပြင်ဆင်မှုများပြုလုပ်၍ ၎င်းတို့၏ဘဝအား အကောင်းဆုံးဖြစ်စေနိုင်မည့် အစီအစဉ်များကို ဆောင်ရွက် ပေးရန်၊
- (င) ကလေးသူငယ်အား အခြေအနေပေးပါက မိသားစု သို့မဟုတ် ဆွေမျိုးများနှင့် ပြန်လည်ပေါင်းစည်းပေးရေးအား ဦးတည်ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (စ) ကလေးသူငယ်အတွက် ရေရှည်အစီအစဉ်များ ချမှတ်ရာတွင် ကလေးသူငယ်၏ အသက်အရွယ်နှင့် ရင့်ကျက်မှုအပေါ်မူတည်၍ အစီအစဉ်ရေးဆွဲရန်။

ကလေးသူငယ်အတွက်ချမှတ်ထားသောအစီအစဉ်အားပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း(Child Care Review)

၂၇။ ကလေးသူငယ်တစ်ဦးချင်းစီအတွက် ချမှတ်ထားသော အစီအစဉ်အား ပြန်လည်သုံးသပ်မှု ပြုလုပ်ရာတွင် အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များ ပါဝင်သင့်ပါသည် -

- (က) ကလေးသူငယ်၏မိဘ သို့မဟုတ် အုပ်ထိန်းသူ၊
- (ခ) ကလေးသူငယ်၏ဆွေမျိုးသားချင်းများ၊
- (ဂ) ဂေဟာ/ သင်တန်းကျောင်းမှကျောင်းအုပ်/အုပ်ချုပ်သူ၊
- (ဃ) ကလေးသူငယ်အား အနီးကပ်စောင့်ရှောက်မှုပေးသူ/ ကလေးသူငယ်နှင့် ပတ်သက်၍ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ခဲ့ဖူးသူများ၊
- (င) ကလေးသူငယ်၏ ကျောင်းဆရာ/ ဆရာမ၊
- (စ) ကလေးသူငယ်၏ ဘဝတွင်အရေးပါသူ။

၂၈။ ကလေးသူငယ်အတွက် ချမှတ်ထားသော အစီအစဉ်အား ပြန်လည်သုံးသပ်မှု ပြုလုပ်ရာတွင် ယခင်ဆုံးဖြတ်သဘောတူထားသော အစီအစဉ်ပေါ်အခြေခံ၍ သုံးသပ်ရမည်။ ကလေးသူငယ်အတွက် ထားရှိခဲ့သော ရည်မှန်းချက်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်မှုရှိ/မရှိကို သေချာစွာ သုံးသပ်ရမည်။ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းမရှိခဲ့ပါက တာဝန်ယူထားသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ အကြောင်းအရင်းများကို ရှင်းလင်းတင်ပြဆွေးနွေးရမည်။ ဆွေးနွေးသုံးသပ်မှုပြုလုပ်ရာတွင် ကလေးသူငယ်၏ တိုးတက်မှုများ၊ စိန်ခေါ်မှုအခက်အခဲများအပါအဝင် ကလေးသူငယ်၏ အောင်မြင်မှုများ အပေါ်တွင်လည်း အသိအမှတ်ပြုအားပေးရမည်။ လာမည့်လများအတွက် ကလေးသူငယ်အတွက် အစီအစဉ်များ၊ ရည်မှန်းချက်များကို ဆက်လက်ချမှတ်ရမည်။ ပြန်လည်သုံးသပ်မှု ပြုလုပ်ရာတွင် ကလေးသူငယ်၏ ပါဝင်ဆွေးနွေးမှုကို အားပေးရမည်ဖြစ်သော်လည်း ကလေးသူငယ်၏ အသက်အရွယ်၊ ရင့်ကျက်မှုနှင့် ဆွေးနွေးမည့် အကြောင်းအရာအပေါ်အခြေခံ၍ ဆုံးဖြတ်ရမည်။ သို့ရာတွင် ကလေးသူငယ်၏ ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် အကြံပြုချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား၍ ၎င်းအတွက် မည်သည့်အစီအစဉ်များ ချမှတ်ထားသည်ကို ပုံမှန်အသိပေးရမည်။

အခန်း(၆)

ကျန်းမာရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေး

ကျန်းမာရေး

၂၉။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းသို့ ရောက်ရှိလာသော ကလေးသူငယ်တိုင်းကို ရောက်ရှိချိန်မှ စ၍ကျန်းမာရေးစစ်ဆေးပေးခြင်းကို အလေးထားဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ စစ်ဆေးချက်များကို ကလေး၏ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များနှင့်ပူးတွဲထားရှိပြီးနောက်ပိုင်းတွင်လည်း ပုံမှန်ကျန်းမာရေးစစ်ဆေးချက်များ ပြုလုပ်ပေးသွားရပါမည်။ အထူးဆေးကုသမှုနှင့် အရေးပေါ်ဆေးကုသမှု လိုအပ်သော ကလေးသူငယ်ကို သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပေးရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများအနေဖြင့် ကလေးသူငယ်များ၏ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါအချက်အလက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဖြစ်ပါသည် -

- (က) ကာကွယ်ဆေးပုံမှန်ထိုးပေးခြင်းကို ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်း၌ လည်းကောင်း၊ နီးစပ်ရာကျန်းမာရေးဌာနများတွင်လည်းကောင်း ပြုလုပ်ပေးရန်၊
- (ခ) ကလေးသူငယ်တစ်ဦးစီ၏ ကျန်းမာရေးမှတ်တမ်းများကို ပုံမှန်စိစစ်၍ လျှို့ဝှက်အဖြစ် သိမ်းဆည်းပေးရန်၊

- (ဂ) ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများအနေဖြင့် အခြေခံကျန်းမာရေး ပြုစုစောင့်ရှောက်မှု ပေးနိုင်မည့် (ပွန်းပဲ့/သာမန်ဖျားနာ) ရှေးဦးသူနာပြုစုနည်း တတ်ကျွမ်းနားလည်ရန်၊ ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်သည့် ဗဟုသုတများ သိရှိထားရန်အတွက် သင်တန်းများ ပေးရန်၊
- (ဃ) ခံတွင်းကျန်းမာရေးအပါအဝင် တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးရှိအောင် ဆောင်ရွက် ပေးရပါမည်။ နေ့စဉ်ရေချိုး၊ အဝတ်လျှော်နိုင်ရန် ရေအလုံအလောက် ရရှိစေရန်၊
- (င) ခြင်ပေါက်ပွားနိုင်သော နေရာများတွင် ဖုံးသွန်း၊လဲစစ်နှင့် ဂေဟာအတွင်း/အပြင် အထူးသန့်ရှင်းရေးဆောင်ရွက်ရန်၊
- (စ) ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများအား ဘဝတွက်တာကျွမ်းကျင်စရာ သင်တန်းများပေး၍ ကလေးသူငယ်များအား ဆက်လက်အသိပညာပေးရန်။

တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေး

၃၀။ တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးသည် ကလေးသူငယ်တိုင်းအတွက် အထူးလိုအပ်သော အခြေခံကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုဖြစ်သည့်အတွက် ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများအနေဖြင့် အောက်ဖော်ပြပါအချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ပေးသွားရမည် -

- (က) တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးအတွက် လိုအပ်သော ရေချိုးခန်းသုံးပစ္စည်းများ (ဥပမာ- မျက်နှာသုတ်ပုဝါ၊ ဆပ်ပြာ၊ သွားတိုက်ဆေး၊ သီးသန့်သွားပွတ်တံ) တို့ကို အလုံအလောက် ထားရှိပေးပြီး တစ်ဦးချင်းသီးသန့်အသုံးပြုနိုင်အောင် စီစဉ်ပေး ရန်နှင့် သွားပွတ်တံအား (၆)လတစ်ကြိမ် လဲလှယ်ပေးရန်၊
- (ခ) ရေချိုးခန်းများတည်ဆောက်ရာ၌ ကလေးတို့၏ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်ခွင့်ကို မထိခိုက် စေရန် အလေးထားဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပြီး အမျိုးသား/အမျိုးသမီး ရေချိုးခန်းများ သီးသန့်ထားရှိပြီး လုံခြုံမှုရှိအောင် အကာအရံများထားရှိပေးရန်၊
- (ဂ) အိမ်သာအသုံးပြုပြီးတိုင်း လက်ကိုဆပ်ပြာဖြင့်ဆေးကြောရန် အသိပညာပေးခြင်း၊ ရေ၊ ဆပ်ပြာထားရှိပေးခြင်း၊ တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးနှင့် ပတ်သက်သော အသိ ပညာပေးပို့စတာများ ထားရှိပေးခြင်း၊ ဟောပြောပွဲများ ကျင်းပပေးခြင်းများ၊ ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (ဃ) ကလေးသူငယ်(၁၀)ဦးလျှင် အိမ်သာ(၁)လုံးနှုန်းဖြင့် ကျား/မခွဲခြား၍ ကလေး သူငယ်အရေအတွက်အပေါ်မူတည်ပြီး ထားရှိပေးရန်၊

- (င) ပျိုဖော်ဝင်စာအမျိုးသမီးများအတွက် အသက်အရွယ်အလိုက် ခန္ဓာကိုယ်ဇီဝကမ္မ ပြောင်းလဲမှုများအား နားလည်သဘောပေါက်ပြီး လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေရန် အမျိုးသမီးဝန်ထမ်းများမှ အသိပညာပေးခြင်းနှင့် အမျိုးသမီးအသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများကို လစဉ်လုံလောက်စွာ ဖြည့်ဆည်းပေးရန်၊
- (စ) သန့်ရှင်းပြီး အန္တရာယ်ကင်းသော သောက်ရေသန့်ရရှိနိုင်ရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ဆ) သန့်ရှင်းပြီး တစ်ကိုယ်ရေကျန်းမာရေးနှင့် ပြည့်စုံရန် ချမှတ်ထားသော နည်းစနစ် အတိုင်း အစားအသောက်များကို ဆေးကြော၊ သန့်စင်၊ ပြင်ဆင်ချက်ပြုတ်ပေးရန်၊
- (ဇ) သုံးစွဲရန်မသင့်သည့် ပစ္စည်းများကို အခါအားလျော်စွာ စစ်ဆေးလေ့ရှိပေးခြင်း၊ လက်သည်းညှပ်ကို သီးသန့်ထား၍ ပုံမှန်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အသိပညာပေးရန်၊

အခန်း(၇)

အစားအစာနှင့်အာဟာရ

၃၁။ ကလေးသူငယ်များ ကျန်းမာရွှင်သန့်ဖွံ့ဖြိုးစေရန် အာဟာရမျှတသော အစားအစာများ ကျွေးမွေးနိုင်ရေးအတွက် အောက်ဖော်ပြပါအခြေခံကျသော အချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ပေး ရမည်ဖြစ်ပါသည် -

- (က) အသားငါးတစ်ပတ် (၂)ကြိမ်၊ ဥ (၁)ကြိမ်၊ ဂျုံဖြင့်ပြုလုပ်သော အစားအစာ (၁)ကြိမ်၊ ကျန်ရက်များတွင် ပဲ၊ အာလူး၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ၊ အာဟာရတန်ဖိုး မြင့်ပြီး ဈေးနှုန်းချိုသာသော ဒေသထွက် အစားအစာများ၊ ရာသီပေါ်သီးနှံများ ကိုလည်း အလျဉ်းသင့်သလို ကျွေးမွေးပေးရန်၊
- (ခ) တစ်နေ့လျှင်အနည်းဆုံး နံနက်စာ၊ နေ့လည်စာ၊ ညစာအဖြစ် (၃)ကြိမ် ကျွေးမွေး ပေးရမည်ဖြစ်ပြီး၊ အဆာပြေအစားအစာအဖြစ် ဆန်ပြုတ်၊ သာကူ၊ ရာသီပေါ် ဒေသထွက်သီးနှံများ ကျွေးမွေးရန်နှင့် အကယ်၍ အဆာပြေကျွေးမွေးမှု အစီအစဉ် မရှိပါက ညနေစာကျွေးမွေးချိန်ကို အချိန်ညှိနှိုင်းကျွေးမွေးရန်၊
- (ဂ) စားသုံးမည့်အစားအစာများကို ရောဂါပိုးမွှားများ အန္တရာယ်မှ ကာကွယ်ပေးသည့် အနေဖြင့် အစားအစာချက်ပြုတ်မည့် စားဖိုဆောင်၊ ထမင်းစားဆောင်များကို ခြင်၊ ယင် မရှိစေနိုင်ရေးအတွက် သန့်ရှင်းရေးစနစ်တကျ ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် အစား အစာ ချက်ပြုတ်ရာတွင်သန့်ရှင်းသောရေဖြင့်အသုံးပြုရန်၊

- (ဃ) အစာမစားမီနှင့် အစာစားပြီးတိုင်း လက်ကိုသန့်ရှင်းအောင် ဆပ်ပြာဖြင့် ဆေးကြောရမည့် အလေ့အကျင့်ကို ကလေးတိုင်းသိရှိအောင်သင်ကြားပေးရန်၊
- (င) ကလေးသူငယ်များအား ဆုပေး/ဒဏ်ပေးသည့်ပုံစံမျိုးဖြင့် အစားအစာများ ကျွေးမွေးခြင်းမျိုး မဖြစ်စေရန်၊
- (စ) မွေးကင်းစကလေးသူငယ်များ၊ မသန်စွမ်းကလေးများ၊ မကျန်းမာသော သို့မဟုတ် အာဟာရချို့တဲ့နေသူများနှင့် မိမိတို့ရိုးရာဓလေ့ သို့မဟုတ် ဘာသာရေးကိုးကွယ်မှုကြောင့် အစားအသောက်ကို ရွေးချယ်စားသုံးရသော ကလေးသူငယ်များ အတွက်လည်း လိုအပ်သလိုစီမံပြုလုပ်ပေးရန်။

အခန်း(၈)

အဝတ်အထည်နှင့် အိပ်ယာအသုံးအဆောင်

၃၂။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများအနေဖြင့် ကလေးသူငယ်များအတွက် ရာသီဥတုအလိုက် ကျန်းမာရေးနှင့်လျော်ညီသော အဝတ်အထည်၊ အိပ်ယာအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများကို ပံ့ပိုးပေးရာတွင် အောက်ပါအချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဖြစ်ပါသည် -

- (က) အိပ်ယာ၊ ခေါင်းအုံး၊ စောင်၊ ခြင်ထောင် အစရှိသည်တို့ကိုလည်း ပြည့်စုံစွာ ထားရှိပြီး ပုံမှန်လစဉ်(၁)လ (၁)ကြိမ်နှင့် လိုအပ်သလို နေလွန်း/လျှော်ဖွတ်ရန်၊
- (ခ) ကလေးတစ်ဦးချင်းစီ လွတ်လပ်စွာ အသုံးပြုနိုင်ရန်အတွက် ကုတင်၊ စောင်၊ ခြင်ထောင်၊ ခေါင်းအုံးကို သီးသန့်စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရန်နှင့် အမြဲသန့်ရှင်းသပ်ရပ်စွာထားရှိရန်၊
- (ဂ) အဝတ်အထည်များ လျှော်ဖွတ်ရာတွင် နေ့စဉ်အဖွဲ့လိုက် တာဝန်ပေးဆောင်ရွက်စေရန်၊
- (ဃ) ကလေးသူငယ်တို့၏ အသက်အရွယ်၊ ကျား/မ၊ ရာသီဥတုနှင့်အညီ လိုအပ်သော အဝတ်အထည်၊ ထီး၊ ဖိနပ်၊ မိုးကာ၊ အနွေးထည်များကို အနည်းဆုံး တစ်နှစ်လျှင် တစ်ကြိမ် သက်ဆိုင်ရာဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းမှ ဖြည့်ဆည်းပေးရန်၊
- (င) ကလေးသူငယ်များကိုလည်း အဝတ်အထည်၊ အိပ်ယာပစ္စည်းများ စနစ်တကျ သန့်ရှင်းသပ်ရပ်စွာ ထိန်းသိမ်းသုံးစွဲတတ်စေရေး သင်ကြားပေးရန်၊

- (စ) ကျား/မအတွင်းခံအဝတ်အထည် ပစ္စည်းများကို ခြောက်လတစ်ကြိမ် အသစ် ထုတ်ပေးခြင်း၊ အဝတ်အထည်များ ဟောင်းနွမ်း၊ ပျက်စီး၊ အခိုးခံရပါက အသစ် တစ်ခုဖြင့် အစားထိုးပေးရန်၊
- (ဆ) ကလေးသူငယ်တို့၏ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းများ သိမ်းဆည်းရန်အတွက် သော့ခတ်၍ ရသော သီးသန့်ဘီရို/သေတ္တာများ ထားရှိပေးရန်။

အခန်း(၉)

ပညာရေး

၃၃။ ကလေးသူငယ်တိုင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဓိကလိုအပ်သော ပညာသင်ကြား နိုင်ခွင့်ရရှိစေရန် အခွင့်အလမ်းများပေးရမည်ဖြစ်ပြီး အောက်ပါအချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက် ပေးရမည် ဖြစ်ပါသည် -

- (က) ကလေးသူငယ်တိုင်းသည် (မသန်စွမ်းသူများအပါအဝင်) မိမိတို့၏ဉာဏ်ရည် ဉာဏ်သွေးအလိုက် အတန်းကျောင်းပညာကြားသင်ခွင့်ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (ခ) အတန်းကျောင်းများသို့ တက်ရောက်ရန် အရွယ်လွန်နေသော ကလေးသူငယ်များ အား ကျောင်းပြင်ပ ပညာရေးသင်ကြားပေးရန်နှင့် ကလေးသူငယ်တို့၏ အရည် အချင်းနှင့် စိတ်ဝင်စားမှုကိုလိုက်၍ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အတတ်ပညာများ သင်ကြားပေးရန်၊
- (ဂ) စာကျက်ရန်၊ အိမ်စာလုပ်ရန်အတွက် တိတ်ဆိတ်ပြီးအလင်းရောင် လုံလောက်စွာ ရရှိနိုင်သည့် သီးသန့်အခန်းများ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (ဃ) ပညာသင်ကြားမှုတွင်အခက်အခဲရှိသော၊ အားနည်းသော ကလေးများအတွက် လိုအပ်သောစီမံမှုများ သို့မဟုတ် ၎င်းတို့၏မသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစားအလိုက်သင်ကြား သင်ယူမှုအစီအစဉ်များ၊ သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများထားရှိ ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (င) ကလေးသူငယ်များပညာသင်ယူမှုတွင်အထောက်အကူပြုနိုင်မည့် ကလေးဗဟိုပြု သင်ကြားနည်းစနစ်ကို တတ်မြောက်သောသူများအား အလျဉ်းသင့်သလို ခန့်အပ် ထားရှိရန်၊
- (စ) ကလေးသူငယ်တို့၏ အသက်အရွယ်နှင့်လိုက်လျောညီထွေမှုရှိပြီး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိုလည်း အထောက်အကူဖြစ်စေမည့် အခွင့်အရေးများ၊ ၎င်းတို့၏တာဝန်နှင့်

ဝတ္ထုများ၊ တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေး၊ ကျန်းမာရေးအပါအဝင် အခြားဗဟုသုတ ရစေမည့် အကြောင်းအရာများကို ပညာပေးအနေဖြင့်ဟောပြောပေးရန်၊

- (ဆ) အတန်းပညာ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော စာအုပ်များ၊ ဖတ်မှတ်စရာများကို ကလေးများအတွက် အလုံအလောက်ထားရှိပေးရန်၊
- (ဇ) ကလေးများ၏ လစဉ်ပညာအရည်အချင်းစစ် ရလဒ်များကို ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ရေး ဖိုင်တွင်မှတ်တမ်းထားရှိရန်နှင့် ကျောင်းတွင် ကလေးများ၏ သင်ကြားမှုအပေါ် စိတ်ဝင်စားမှုနှင့် စည်းကမ်းလိုက်နာမှု ရှိ/မရှိ၊ ဆရာ/ဆရာမများနှင့် တွေ့ဆုံပြီး မှတ်တမ်းထားရှိပေးရန်။

အခန်း(၁၀)

ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး

၃၄။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများသည် ကလေးသူငယ်တို့အပေါ်၌ အကြမ်းဖက်ခြင်း၊ မတော် မတရားပြုကျင့်ခြင်းများ၊ လျစ်လျူရှုခြင်း၊ ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်းမရှိစေရန် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ပေးရပါမည်။ ဂေဟာ/ သင်တန်းကျောင်းတွင်နေထိုင်သော ကလေးသူငယ်တို့၏ ရုပ်ပိုင်း၊ စိတ်ပိုင်း၊ စိတ်လှုပ်ရှားခံစားမှုပိုင်းနှင့် ယုံကြည်ကိုးကွယ်မှုပိုင်း ပြည့်ဝစေရန် အဓိကတာဝန်ယူဆောင်ရွက် နိုင်ရေးအတွက် အောက်ပါအတိုင်းဆောင်ရွက်ပေးရပါမည် -

- (က) ကလေးသူငယ်များ ဘေးအန္တရာယ်အမျိုးမျိုးမှ ကင်းဝေးစေရေးအတွက် လမ်းညွှန်ချက်များ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ပေးရန်၊
- (ခ) သဘာဝဘေးနှင့်ပတ်သက်၍ မီးသတ်ဆေးဗူး၊ အခြားကာကွယ်သည့် ပစ္စည်းများ ထားရှိရန်၊ ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးအသိပညာများ၊ အသုံးပြုသည့်နည်းလမ်းများ၊ ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ဂ) ကလေးသူငယ်များအန္တရာယ်ကင်းပြီး လုံခြုံမှုရှိစွာ နေထိုင်နိုင်ရေးအတွက် လုပ်ဆောင်ပေးသင့်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်များကို ချမှတ်ထားပြီး၊ ကလေးသူငယ် များအပေါ် မတရားမှုတစ်စုံတစ်ရာ ကျရောက်ခဲ့ပါက ဂေဟာအုပ်ချုပ်မှုကော်မတီ မှတစ်ဆင့် သက်ဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများထံ အဆင့်ဆင့် အသိပေးတင်ပြရန်၊ ချမှတ်ထားသော စည်းကမ်း/မူဝါဒများကို ချိုးဖောက်ပါက အရေးယူဆောင်ရွက် မည့် အစီအစဉ်များကိုလည်း ထည့်သွင်းထားရှိရန်၊

- (ဃ) ဝန်ထမ်းတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ဆက်ဆံရေးနှင့်အပြုအမူများမှာ လက်မခံနိုင်စရာ ရှိလာပါကအခြားဝန်ထမ်းများ၊ ကလေးသူငယ်များနှင့် ၎င်းတို့၏ ဆွေမျိုးများက ပြောဆိုတိုင်ကြားနိုင်ခွင့်ရှိအောင် နည်းလမ်းများစနစ်တကျချမှတ်ပေးပြီး လိုအပ်ပါက လျှို့ဝှက်ကိစ္စအဖြစ် သတ်မှတ်ကာ အရေးယူဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (င) ကလေးများ၎င်းတို့၏ ခံစားမှု၊ အတွေးအခေါ်စိတ်ကူးနှင့် တီထွင်ဆန်းသစ်မှုများကို လွတ်လပ်စွာဖော်ထုတ်ပြောဆိုနိုင်ရန် အလေးထားပြီး ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်သော ပတ်ဝန်းကျင်မျိုးရှိစေရန်၊
- (စ) ကလေးသူငယ်တို့ကို၎င်းတို့၏ မိဘအရင်းအချာများ၊ ဆွေမျိုးသားချင်းများ၊ မိတ်ဆွေများအပါအဝင် ၎င်းတို့၏ အသိုင်းအဝိုင်းနှင့် အဆက်အသွယ်မပြတ်စေရေးအတွက် ဂေဟာ/ သင်တန်းကျောင်း၏ ကြီးကြပ်မှုအောက်တွင် စီမံပေးရန်နှင့် ထိုသို့အဆက်အသွယ်လုပ်ခြင်းဖြင့်လည်း ကလေးသူငယ်အပေါ် တစ်စုံတစ်ရာဘေးအန္တရာယ် မကျရောက်စေရန်၊
- (ဆ) ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများအား ကျား/မသီးသန့်ခွဲခြား ထားရှိရမည်ဖြစ်ပြီး ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများ လိုက်နာရမည့် ကျင့်ဝတ်၊ တာဝန်တို့အား သေချာစွာ ဖတ်ရှု၍ လက်မှတ်ရေးထိုးထားရှိရန်။

အခန်း(၁၁)

ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း

၃၅။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများသည် ကလေးသူငယ်တို့ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု ရှိလာစေရန် အောက်ပါအတိုင်း အခွင့်အရေးများပေးရမည် -

- (က) ကလေးသူငယ်များကိုမိမိတို့ဘဝအတွက် ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်ရန်၊ အနာဂတ်အစီအစဉ်ရေးဆွဲတတ်စေရန်၊ မိမိတို့နေထိုင်ရာ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်း၏ လုပ်ငန်းလည်ပတ်ပုံများအပေါ်၌ ပြောဆိုအကြံပေးနိုင်မှုများ ရှိလာစေရန် အားပေးကူညီမှုပြုရမည်ဖြစ်ပြီး မည်သည့်ကလေးတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ ကိုယ်ပိုင်အတွေးအမြင်များကို ထုတ်ဖော်နိုင်စွမ်းမရှိသူဟူ၍ သတ်မှတ်ခြင်း မပြုရန်၊

- (ခ) ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်း အကောင်းဆုံးလည်ပတ်နိုင်ရန် လိုအပ်မည့် စည်းကမ်းများသာမက စည်းကမ်းချိုးဖောက်လျှင်ကြုံတွေ့ရမည့် အကျိုးဆက်များကိုပါ ကလေးသူငယ်များနှင့် ၎င်းတို့အား ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများက ဝိုင်းဝန်းတိုင်ပင် ဆွေးနွေးကြရန်နှင့် ချမှတ်သော စည်းကမ်းများကို ကလေးသူငယ်တို့ မြင်နိုင်သည့် နေရာများတွင် ထားရှိပေးရန်၊
- (ဂ) ကလေးသူငယ်တို့၏ အသက်အရွယ်အလိုက် အုပ်စုဖွဲ့၍ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်း အတွင်း သန့်ရှင်းမှုနှင့် လုံခြုံမှုရှိစေရန် ကလေးသူငယ်များနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုများပြုလုပ်ပေး၍ အသက်အရွယ်အလိုက် တာဝန်များခွဲဝေပေးရန် (၎င်းတာဝန်များကြောင့် ကလေးများ၏ အခြားလုပ်ဆောင်ချက်များကို အနှောင့်အယှက် မဖြစ်စေရ)
- (ဃ) ကလေးသူငယ်များ နေထိုင်ရာအခန်းကိုလည်းကောင်း၊ အဆောက်အအုံကိုလည်းကောင်း ကြီးကြပ်သူများ၏ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် အလှဆင်မွမ်းမံရာတွင် ပါဝင်ခွင့်ပေးရန်၊
- (င) မိသားစုဝင်များနှင့် ပြန်လည်ပေါင်းစည်းရေး၊ ရပ်ရွာအတွင်းပြန်လည်ဝင်ဆံ့ရေး စသည့်ကိစ္စမျိုးတို့တွင် ကလေးသူငယ်ကိုယ်တိုင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်ခွင့်၊ မိမိ၏ အမြင်နှင့် သဘောထားကို တင်ပြနိုင်ခွင့်ရှိရန်၊
- (စ) ကလေးသူငယ်တို့ဆွေးနွေးလိုသော အကြောင်းအရာများကို စာရေးတင်ပြနိုင်ရန် အတွက် အကြံပြုစာပုံးကို ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းတိုင်းတွင် ထားရှိပေးရမည် ဖြစ်ပြီး ထိုအကြောင်းအရာများအား ကလေးများနှင့်အတူ ဝိုင်းဝန်းဆွေးနွေး အဖြေရှာရန်၊ လစဉ်ဆွေးနွေးပွဲများကျင်းပပေးရန်
- (ဆ) အခမ်းအနားများ၊ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများနှင့် နေ့ထူးနေ့မြတ် (ဥပမာ-သင်္ကြန်၊ သီတင်းကျွတ်) ပွဲတော်များတွင်ကလေးတို့၏ဆန္ဒအလျောက် ပါဝင်ဆင်နွှဲခွင့်ပြုရန်၊
- (ဇ) ကလေးသူငယ်တိုင်းသည် မိမိတို့ယုံကြည်နှစ်သက်ရာ ဘာသာတရားကို ကိုးကွယ်နိုင်ခွင့်ရှိရမည်။ ထို့အတွက် ခွဲခြားဆက်ဆံခံရခြင်းမျိုး မရှိစေရ။

အခန်း(၁၂)

ကစားခြင်းနှင့် အပန်းဖြေခြင်း

၃၆။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများတွင် လက်ခံစောင့်ရှောက်ထားသော ကလေးသူငယ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အားလပ်ချိန်များတွင် ကစားခြင်း၊ အပန်းဖြေခြင်းများကို တာဝန်ရှိသူများ အနေဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဖြစ်ပါသည် -

- (က) ကလေးသူငယ်များကိုနေ့စဉ်အနည်းဆုံး တစ်နာရီကစားခွင့်ပေးခြင်း၊ ကျောင်းပိတ်ရက်များတွင် ကစားချိန်ပိုပေးခြင်း၊ ကလေးသူငယ်တို့၏ စိတ်ကူးစိတ်သန်းဖြင့် ကစားလိုသော ကစားနည်းများကို ရွေးချယ်ကစားခွင့်ရှိပြီး သင့်လျော်သော အားကစားပစ္စည်းများကိုလည်း စီမံထားရှိပေးရန်၊
- (ခ) ကိုယ်ပိုင်ဖန်တီးမှုအတွက်လိုအပ်သော စက္ကူ၊ ခဲရောင်စုံ၊ ဆေးရောင်စုံ၊ ကော်နှင့် အခြားပစ္စည်းများကိုလည်း ပံ့ပိုးပေးရန်၊
- (ဂ) ပြင်ပဗဟုသုတရရှိစေမည့် လေ့လာရေးခရီးစဉ်၊ ပျော်ပွဲစားတို့ကိုလည်း အခါအားလျော်စွာ စီစဉ်ပေးရန်၊
- (ဃ) ကလေးသူငယ်များအပန်းဖြေနိုင်ရေးနှင့် ဗဟုသုတရရှိနိုင်ရေးအတွက် ရုပ်မြင်သံကြား(TV) နှင့် DVD၊ ၎င်းတို့အသက်အရွယ်နှင့် လိုက်ဖက်မည့် စာအုပ်စာတမ်း၊ မဂ္ဂဇင်း၊ သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်များ ဖတ်ရှုနိုင်ရန် စီစဉ်ထားရှိပေးရန်၊
- (င) ကလေးသူငယ်၏ အသက်အရွယ်နှင့်ကိုက်ညီသည့် ဘေးပတ်ဝန်းကျင်မှ ပြုလုပ်သော အပန်းဖြေလှုပ်ရှားမှုများတွင် မိမိဆန္ဒအလျောက် ပါဝင်နိုင်ခွင့်ရှိရန်၊
- (စ) မသန်စွမ်းသော ကလေးသူငယ်များအနေဖြင့်လည်း လှုပ်ရှားမှုတိုင်းတွင် ပါဝင်နိုင်ရန် ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းမှကူညီပံ့ပိုးပေးရန်၊
- (ဆ) တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်/ခရိုင်/မြို့နယ်အတွင်း၌ တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ထားသော ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများမှ ကလေးသူငယ်အချင်းချင်း ရင်းနှီးချစ်ကြည်မှု ရရှိစေရန်နှင့်အခြား ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်း၏ ဆောင်ရွက်ထားရှိမှုများကို လေ့လာကြည့်ရှုနိုင်ရန်အတွက် ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းအချင်းချင်း လေ့လာရေးအစီအစဉ် သို့မဟုတ် မြေဧရိယာကျယ်ဝန်းသည့် ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းတွင်စုဝေးပြီး ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများကို အခါအားလျော်စွာဆောင်ရွက်ပေးရန်။

အခန်း(၁၃)

ရပ်ရွာမိသားစုနှင့်ပုံမှန်ဆက်သွယ်ခြင်း၊ မိသားစုနှင့်ပြန်လည်ပေါင်းစည်းရေး

၃၇။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများသည် ကလေးသူငယ်အများစုအတွက် မိသားစုနှင့် ဝေးကွာစဉ် ခေတ္တအုပ်ထိန်းစောင့်ရှောက်သော နေရာများသာဖြစ်သင့်ပါသည်။ အဓိကအားဖြင့် ကလေးသူငယ်တို့အား မိသားစုနှင့်အမြန်ဆုံးပြန်လည်ပေါင်းစည်းပေးရန် အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဖြစ်ပါသည် -

- (က) ကလေးသူငယ်တို့အား မိသားစု သို့မဟုတ် ၎င်းတို့၏အသိုင်းအဝိုင်းများက အုပ်ထိန်း စောင့်ရှောက်မှု ပြန်လည်ပေးနိုင်ရန် ဝန်ထမ်းများက အစွမ်းကုန် ကြိုးစားရန်၊
- (ခ) စွန့်ပစ်ခံရသော ကလေးသူငယ်များ၏ မိဘများ၊ မိသားစုများအကြောင်းကို ဂေဟာသို့ ကလေးသူငယ်ရောက်လာချိန်မှစ၍ စုံစမ်းရှာဖွေသင့်ပြီး ဖြစ်နိုင်ပါက မိသားစု ပြန်လည်ပေါင်းဆုံပေးနိုင်ရန် ကြိုးစားဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (ဂ) ကလေးမှမိသားစုထံ သွားရောက်လည်ပတ်နိုင်ရေးအတွက် ကုန်ကျမည့်ခရီးစရိတ် များကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (ဃ) ကလေးသူငယ်အတွက် အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်း၊ ဥပဒေနှင့်အညီ ကိုင်ဆောင် သင့်သော ကတ်ပြားတစ်မျိုးမျိုးရရှိရေးအတွက် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (င) ဂေဟာသို့ကလေးသူငယ် စတင်ရောက်ရှိသည့်အချိန်မှစ၍ မိသားစု/ဆွေမျိုး သားချင်းများနှင့် ပြန်လည်ပူးပေါင်းပေးရေးအစီအစဉ်ကို ဝန်ထမ်းများက ကလေးသူငယ်များအတွက် ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (စ) ကလေးသူငယ်တို့အား မိသားစုနှင့် ပြန်လည်ပေါင်းစည်းပေးခြင်း၊ ရပ်ရွာအတွင်း ပြန်လည်ဝင်ဆံ့လာနိုင်ခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်မှ မိသားစု၊ ရပ်ရွာသို့ဦးစွာ သွားရောက်တွေ့ဆုံထားရမည်ဖြစ်ပြီး လိုအပ်သော နှစ်သိမ့် ဆွေးနွေးမှုများပြုလုပ်ပေးရန်နှင့် ကလေးသူငယ်အား ပြန်လည်အပ်နှံပြီးသည့် နောက်ပိုင်းတွင်လည်း ပုံမှန်သွားရောက် လေ့လာလည်ပတ်ခြင်းများကို အချိန် အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (ဆ) မိသားစုအတွင်း၌ အနိုင်ကျင့်မှုနှင့် လျစ်လျူရှုထားမှုများမရှိကြောင်း သိရှိရပါက အနည်းဆုံး တစ်နှစ်တစ်ကြိမ် ကလေးသူငယ်တို့အိမ်ပြန်နိုင်ရန် အားပေးပံ့ပိုးရန်၊

- (ဇ) မိဘများ၊ အုပ်ထိန်းသူများနှင့် ဆွေမျိုးများကိုလည်း ကလေးသူငယ်တို့ထံ အလည်အပတ် လာရောက်နိုင်ရေး အားပေးရန်၊
- (ဈ) မိသားစုတစ်စုထဲမှ ပေါက်ဖွားလာသော လိင်တူသည့်ကလေးသူငယ်များကို ဖြစ်နိုင်ပါက ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းတစ်ခုထဲတွင် တစ်ဆောင်ထဲ၊ တစ်ခန်းထဲ အတူတူ ထားပေးရန်၊
- (ည) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများနေထိုင်ရာဒေသမှ ရောက်ရှိလာသော ကလေးသူငယ် များကို ၎င်းတို့၏ဘာသာစကား ပြောနိုင်အောင် ပံ့ပိုးပေးရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ၎င်းတို့၏ ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့် ဘာသာတရားတို့ကို လိုက်စားခွင့်ရှိအောင် အားပေးရန်၊
- (ဋ) ပြန်လည်အပ်နှံခြင်းအား ဂေဟာကြီးကြပ်မှုကော်မတီမှ ဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်ပြီး ဆောင်ရွက်ပြီးကြောင်း အကြောင်းကြားသည့်စာအား ဂေဟာရှိရာ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်လူမှုဝန်ထမ်းရုံးသို့ ပေးပို့ရန်၊
- (ဌ) ကလေးအသစ်ရောက်ရှိလာပါက ရောက်ရှိသည့်အကြောင်းရင်း၊ လာရောက် ပို့ဆောင်သူ၊ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာမှ ထောက်ခံချက်တို့ဖြင့် စနစ်တကျ မှတ်တမ်း တင်ထားရမည်ဖြစ်ပြီး ပြန်လည်အပ်နှံပါက ခိုင်လုံသောအထောက်အထားပါရှိရန် နှင့် လာရောက်ခေါ်ဆောင်သူ၏ ကတိခံဝန်ချက်၊ သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ထောက်ခံချက်တို့ပါရှိရန်၊
- (ဍ) ဂေဟာသို့ဝင်/ထွက်နေသည့် စေတနာ့ဝန်ထမ်းများ/အလှူရှင်များအား စနစ်တကျ မှတ်တမ်းထားရှိရမည်ဖြစ်ပြီး ဂေဟာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ထံ လျှောက်ထား၍ လျှောက်ထားသူအားစိစစ်ခြင်းနှင့် ခွင့်ပြုခြင်း/ငြင်းပယ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ဎ) ကလေးသူငယ်တို့က မိဘဆွေမျိုးများကို တွေ့လိုလျှင်၊ ကလေးသူငယ်၏ အကျင့် စာရိတ္တနှင့် စည်းကမ်းလိုက်နာမှုပေါ်မူတည်၍ သင့်လျော်သလို စီစဉ်ဆောင်ရွက် ပေးရန်၊
- (ဏ) ကလေးသူငယ်အား ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းပြင်ပရှိ အိမ်နီးချင်းများ၊ ကျောင်းမှ သူငယ်ချင်းများ၊ ပတ်ဝန်းကျင်မှသူငယ်ချင်းများနှင့် လွတ်လပ်စွာမိတ်ဆွေဖွဲ့ခွင့် ရှိနိုင်ရေးနှင့် မိသားစု၊ သူငယ်ချင်းများနှင့်လည်း လွတ်လပ်စွာတွေ့ဆုံခွင့်ရှိရေး အတွက်သင့်လျော်သော အချိန်သတ်မှတ်ပေးထားရမည်ဖြစ်ပြီး ဤသို့တွေ့ဆုံခွင့်

မျိုးပေးရာတွင် ကလေးသူငယ်၏ လုံခြုံမှုကိုစိုးရိမ်ရသော အခြေအနေမျိုးမဖြစ်စေရန်။

အခန်း(၁၄)

အပြုအမူထိန်းကျောင်းပေးခြင်း

၃၈။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများသည် ကလေးသူငယ်များအတွက် အောက်ဖော်ပြပါ အပြုအမူပြုပြင်ထိန်းကျောင်းမှုများအား ဆောင်ရွက်ပေးရမည် -

- (က) လူမှုရေးနယ်ပယ်တွင် အများလက်ခံသော အနေအထိုင်၊ အပြုအမူမျိုးရှိလာစေရန် ကလေးသူငယ်တို့အား ညွှန်ကြားဆုံးမပေးရမည်ဖြစ်ပြီး၊ မသင့်လျော်သော အနေအထိုင်အပြုအမူများရှိလာပါက ဝန်ထမ်းများက ကလေးသူငယ်အား အကြမ်းဖက်မှုမပါပဲ အပြုသဘောဆောင်သည့် ပုံစံမျိုးဖြင့်သာ ပြောဆိုဆက်ဆံရန်၊
- (ခ) အောက်ဖော်ပြပါ နည်းလမ်းမျိုးဖြင့် ကလေးသူငယ်၏ အနေအထိုင်၊ အပြုအမူကို ထိန်းကွပ်ခြင်းအား ရှောင်ကြဉ်ရန် -
  - (၁) ရိုက်နှက်ဆုံးမပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း၊
  - (၂) တစ်ယောက်တည်း အခန်းပိတ်ထားခြင်း၊
  - (၃) တုတ်နှောင်ထားခြင်း၊
  - (၄) ကျောင်းသို့ပေးမသွားခြင်း၊
  - (၅) အစာမကျွေး၊ ရေမတိုက်ဘဲထားခြင်း၊
  - (၆) အိပ်စက်ခွင့်မပေးခြင်း၊
  - (၇) မသင့်လျော်သောအဝတ်အစားများဝတ်ခိုင်းခြင်း၊
  - (၈) ကလေးသူငယ်၏အားနည်းချက်အပေါ် နှိမ့်ချပြောဆို၍ သိမ်ငယ်အရှက်ရစေခြင်း၊
  - (၉) ဆေးကုသမှုမပေးဘဲထားခြင်း၊
  - (၁၀) ကလေးအချင်းချင်းအပြစ်ပေးခိုင်းခြင်း၊
  - (၁၁) ရိုင်းပျဉ်းညှမ်းသော စကားလုံးများသုံး၍ ခြိမ်းခြောက်ခြင်း၊
  - (၁၂) ခေါင်းပုံဖြတ်အမြတ်ထုတ်ခြင်း။

- (ဂ) ကလေးသူငယ်များသည် သင့်လျော်သော ထိန်းကျောင်းမှုနှင့်ညွှန်ပြဆုံးမမှုကို ရရှိနိုင်ပြီး၊ စည်းကမ်းချမှတ်ရာ၌ ကလေးသူငယ်တို့၏ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် ရင့်ကျက်မှု တိုးတက်ရေးကိုသာဦးတည်ရန်နှင့် ကြောက်ရွံ့ပြီးစိတ်ဒဏ်ရာရရှိခံစားမှု မဖြစ်စေရန်၊
- (ဃ) မည်သည့်အပြုအမူမျိုးသည် မမှန်ကန်ကြောင်း၊ မသင့်လျော်ကြောင်း၊ အများက လက်မခံနိုင်ကြောင်းကို ဝန်ထမ်းများက ကလေးသူငယ်တို့အား နားလည်သဘော ပေါက်အောင် ရှင်းပြပေးရန်၊
- (င) ကလေးသူငယ်၏ အပြုအမူနှင့်ပတ်သက်သော ဝေဖန်ပြောဆိုမှုများကို အခြား ကလေးသူငယ်များနှင့် လူအများရှေ့တွင် မပြုလုပ်ရန်၊
- (စ) ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများ၏ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို ဝန်ထမ်းများအားလုံး လေ့လာမှတ်သားထားရမည်ဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်သည် ကလေးသူငယ်များ အတွက် စံပြအဖြစ်နေထိုင်ရန်။

အခန်း(၁၅)

ဝင်းမြဲဥပစာနှင့် အဆောက်အအုံ

၃၉။ ကလေးသူငယ်များ အန္တရာယ်ကင်းပြီး စိတ်ချလုံခြုံစွာနေထိုင်နိုင်ရေးအတွက် အောက်ပါ အတိုင်းဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဖြစ်ပါသည် -

(က) **ဝင်းမြဲဥပစာ** ။ အောက်ပါသတ်မှတ်ချက်များ ပါဝင်သည် -

- (၁) ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများသည် မိမိတို့ပြုစုစောင့်ရှောက်ပေးမည့် ကလေးသူငယ်များ နေထိုင်ရန်အတွက် လုံလောက်သည့် မြေအကျယ် အဝန်း၊ အဆောက်အအုံနှင့် ဆော့ကစားနိုင်ရန်အတွက်လည်း လုံလောက်သောနေရာရရှိနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (၂) ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းအတွင်း၌ သန့်ရှင်းသောရေ၊ လျှပ်စစ်မီး သို့မဟုတ် မီးအားပေးစက်၊ စနစ်တကျပြုလုပ်ထားသော မိလ္လာ၊ ရေမြောင်း နှင့် ရေဆိုးစွန့်စနစ်များထားရှိရန်၊
- (၃) ရေအိုင်၊ ရေကန်၊ နွံ၊ ရေတွင်းစသော အန္တရာယ်ဖြစ်စေနိုင်သည့် နေရာများကို ကလေးသူငယ်များ မရောက်ရှိနိုင်စေရန် စနစ်တကျ ခြံဝင်း ခတ်ထားပေးရန်၊

- (၄) ကလေးသူငယ်များကို ခြံဝင်းအတွင်း အန္တရာယ်ကင်းစွာ ထားရှိနိုင်ရန် ခြံစည်းရိုးများကို စနစ်တကျခတ်ထားရန်၊
- (၅) မသန်စွမ်းကလေးသူငယ်များအတွက် အတားအဆီးကင်းသော ပတ်ဝန်းကျင်များကို စီစဉ်ထားရှိပေးရန်။
- (ခ) **အဆောက်အအုံနှင့်ပရိဘောဂပစ္စည်း။** အောက်ပါသတ်မှတ်ချက်များပါဝင်သည် -
- (၁) အဆောက်အအုံများသည် ခိုင်ခန့်ကောင်းမွန်ပြီး နိုင်ငံတော်၏ ပျမ်းမျှ နေထိုင်မှု အဆင့်အတန်းနှင့်ကိုက်ညီမှုရှိရန်၊
- (၂) အဆောက်အအုံများတွင် ကလေးသူငယ်များကို လုံခြုံမှုအပြည့်အဝ ပေးနိုင်မည့် စနစ်များကို အသုံးပြုရမည်ဖြစ်ပြီး၊ အခန်းတိုင်းသည် လုံလောက်သည့် အလင်းရောင်နှင့် လေဝင်လေထွက် ကောင်းအောင် လည်းပြုလုပ်ထားပေးရန်၊
- (၃) အဆောက်အအုံများတွင် လုံခြုံမှု၊ ကြံ့ခိုင်မှုနှင့် သဘာဝဘေးဒဏ် ခံနိုင်မှု ရှိ/မရှိ နှင့် ကလေးသူငယ်များ၏ လုံခြုံမှုအတွက် စစ်ဆေးသည့် အစီအစဉ်များ ထားရှိ ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (၄) အဆောက်အအုံသည် မသန်စွမ်းကလေးများအတွက် အလွယ်တကူ ဝင်ရောက်သွားလာနိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ထားရမည်ဖြစ်ပြီး ပရိဘောဂ ပစ္စည်းများကိုလည်း မသန်စွမ်းကလေးများ လက်လှမ်းမီ လွယ်ကူစွာ သုံးစွဲနိုင်အောင် စီမံထားရှိပေးရန်၊
- (၅) မသန်စွမ်းကလေးများအပါအဝင် ကလေးသူငယ်အားလုံး အချိန်မရွေး အသုံးပြုနိုင်မည့် အိမ်သာ၊ ရေချိုးခန်းတို့ကို စီစဉ်ပေးထားရမည်ဖြစ်ပြီး အိမ်သာနှင့် ရေချိုးခန်းများကို ကျား/မခွဲခြား၍ သီးခြားထားရှိရန်၊
- (၆) အဝတ်လှန်းရန် အဝတ်တန်းများအလုံအလောက်ထားရှိပေးရန်၊
- (၇) ကလေးသူငယ်အရေအတွက်နှင့် ကိုက်ညီသည့် အိပ်ခန်းအကျယ်အဝန်း၊ လုံလောက်သည့် အကျယ်အဝန်းရှိသော ထမင်းစားခန်းထားရှိပေးရန်၊
- (၈) ကလေးသူငယ်များအတွက် အသက်အရွယ်အလိုက် လေ့လာဖတ်ရှုနိုင်သော သုတ/ရသစာအုပ်၊ မဂ္ဂဇင်း၊ ဂျာနယ်များထားရှိနိုင်မည့် စာကြည့်တိုက် တစ်ခုလည်းထားရှိပြီး အချိန်မရွေးဖတ်ရှုနိုင်ရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊

- (၉) ကလေးသူငယ်တို့၏ ကိုယ်ရေးမှတ်တမ်းများ သိမ်းဆည်းရန်အတွက် သော့ခတ်၍ရသော ဗီရိုများနှင့် အခါအားလျော်စွာ ကလေးသူငယ်နှင့် ဝန်ထမ်းတို့ သီးသန့်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးနိုင်ရန် စားပွဲ၊ ကုလားထိုင်၊ အကျယ် အဝန်းအသင့်အတင့်ရှိသော ရုံးခန်းတစ်ခုကို ဝန်ထမ်းများ၊ ကလေးသူငယ် များအားလုံး အသုံးပြုနိုင်စေရေး စီစဉ်ထားရှိပေးရန်၊
- (၁၀) ဝန်ထမ်းများ၊ ကလေးသူငယ်များနှင့် ၎င်း၏ဧည့်သည်များ အသုံးပြုနိုင်ရန် စားပွဲ၊ ကုလားထိုင်တို့ပါဝင်သည့် ဧည့်ခန်းထားရှိရန်၊
- (၁၁) ဝန်ထမ်းအိမ်ရာသည်လည်း လုံလောက်သော အကျယ်အဝန်းရှိရမည် ဖြစ်ပြီး၊ သီးသန့်လွတ်လပ်မှုလည်းရှိကာ ဝန်ထမ်းအရေအတွက်နှင့် ကျား/မ နှစ်မျိုးလုံး နေထိုင်နိုင်ရေးအတွက် အဆင်ပြေအောင် စီစဉ်ပေးရန်၊
- (၁၂) အမှိုက်ခြင်းများကို အဆောက်အအုံအတွင်း/အပြင်၌ထားရှိပေးရန်။

အခန်း(၁၆)

တိုင်တန်းမှုများနှင့် ဥပဒေကြောင်းအရ အကာအကွယ်ပေးခြင်း

၄၀။ ကလေးသူငယ်များသည် မိမိတို့၏ ရပိုင်ခွင့်၊ အခွင့်အရေးများနှင့် တိုင်တန်းမှုများ ပြုလုပ် နိုင်သည့်အချက်အလက်များကို ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းဝန်ထမ်းများက ရှင်းလင်းပြောကြားပေးရ ပါမည်။ ကလေးသူငယ်တို့နှင့်ပတ်သက်၍ စွပ်စွဲပြောဆိုခြင်း၊ မတရားပြုမူဆက်ဆံခြင်းများ ပေါ်ပေါက်လာပါက အရေးယူဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီမံချက်များကို စနစ်တကျ ချမှတ်ထားရပါမည်။ အမှုအခင်းများဖြေရှင်းပေးရာတွင် ပါဝင်ရမည့် ကဏ္ဍများမှာ -

- (က) ဥပဒေကြောင်းအရ ပြည့်စုံတိကျစွာ တိုင်တန်းမှုပြုလုပ်ရန် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း အဆင့်ဆင့်များ၊
- (ခ) နှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးခြင်းနှင့် အခြားဝန်ဆောင်မှုများကို ကလေးသူငယ်များရရှိစေနိုင် မည့်ညွှန်းပို့သော အစီအစဉ်များ၊
- (ဂ) တိုင်တန်းစွပ်စွဲမှုများကို သေချာစွာဆန်းစစ်သုံးသပ်ပြီး တရားဥပဒေကြောင်းအရ လည်း မှန်မှန်ကန်ကန် အရေးယူဆောင်ရွက်မှု ရှိ/မရှိကို စောင့်ကြည့်ပေးမည့် အမှုအခင်းကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းပေးရေး တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးကို ရွေးချယ်ခန့်ထားရန်

နှင့် စုံစမ်းဖော်ထုတ်၍ သိရှိလာသောအခါ လျော်ကြေးပေးရုံဖြင့် အမှုကြေးအေး ခွင့်မျိုးမရှိစေရန်၊

- (ဃ) စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု ပြုလုပ်နေစဉ်ကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် ကလေးသူငယ်အား လိုအပ်သောကူညီပံ့ပိုးမှုပေးရန်နှင့် အလွတ်တန်းလေ့လာသူအနေဖြင့်လူမှုဝန်ထမ်း ဦးစီးဌာန/စေတနာ့ဝန်ထမ်း ကလေးသူငယ်ကြီးကြပ်သူအား တာဝန်ပေးခန့်အပ်ရန်၊
- (င) အမှုရင်ဆိုင်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကလေးသူငယ်အား ၎င်းနားလည်နိုင်မည့် အသုံး အနှုန်းဖြင့် ရှင်းလင်းပြောဆိုပေးခြင်း၊ အမှုရင်ဆိုင်စဉ်ကာလအတွင်း ၎င်း၏ သဘောထားအမြင်၊ ခံစားချက်တို့ကို ဆွေးနွေးခြင်းများဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (စ) ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းတွင် ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်ခံရခြင်း သို့မဟုတ် ဥပဒေနှင့်ရင်ဆိုင်ရမည့် ဖြစ်ရပ်များဖြစ်ပွားပါက သက်ဆိုင်ရာ လူမှု ဝန်ထမ်းရုံးသို့ အမြန်ဆုံးသတင်းပို့၍ ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ဆ) ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းတိုင်းတွင် ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေးများအား ထင်သာ မြင်သာရှိစေမည့် နေရာတွင် ချိတ်ဆွဲထားရှိရန်။

၄၁။ အမှုကိုဥပဒေကြောင်းအရ ကြားနာစစ်ဆေးနေစဉ်ကာလအတွင်း ကလေးသူငယ်အပေါ်၌ တစ်စုံတစ်ရာသော ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်မှုမရှိစေရန်မှာ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော ဝန်ထမ်း၏ တာဝန်သာဖြစ်သည်။ အမှုအခင်းဖြေရှင်းရေးအစီအစဉ်သည် အောက်ပါဆောင်ရွက်ချက်များ ပါဝင် စေရမည် -

- (က) ကလေးသူငယ်အား မလျော်ကန်စွာ ပြုမူဆက်ဆံမှုရှိပါက ၎င်းအနေဖြင့် မည်သူ အား ပြောဆိုတိုင်တန်းရမည်ကို သိရှိထားစေရန် သေချာစွာ ညွှန်ကြားထားရန်၊
- (ခ) လုပ်ဆောင်မှုတိုင်းသည် ကလေးသူငယ်အား အကာအကွယ်ပေးရန်သာဖြစ်ပြီး ကလေးသူငယ်ကို မှုခင်း၏သားကောင်ဘဝသို့ ရောက်ရှိမသွားအောင် အထူး ဂရုစိုက်ပေးရန်၊
- (ဂ) ကလေးသူငယ်အပေါ်၌ မတရားမှုကျရောက်ကြောင်း သံသယရှိပါက အသေအချာ စုံစမ်းစစ်ဆေးရမည်ဖြစ်ပြီး၊ စွပ်စွဲခံရသောမတရားမှုပြုသူ၏ အခွင့်အရေးနှင့် ရပိုင်ခွင့်များသည်လည်း စုံစမ်းမှုအဖြေမထွက်မချင်း ဆိုင်းငံ့ထားရန်၊
- (ဃ) ဂေဟာဝန်ထမ်းတစ်ဦးဦးအား ပြင်းပြင်းထန်ထန်စွပ်စွဲမှုရှိပါက စုံစမ်းမှုအဖြေ မထွက်မချင်း အဆိုပါဝန်ထမ်းကို ယာယီတာဝန်မှ ရပ်စဲထားရန်။

၄၂။ ကလေးသူငယ်များ၏ တိုင်တန်းမှုများကို သေချာနားလည်သဘောပေါက်အောင် ကြိုးစားပြီး ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်း၏ စည်းကမ်းများ၊ CRC ပြဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ချက်ချင်း အရေးယူဆောင်ရွက်ပေးရပါမည်။ တိုင်တန်းမှုပြုလုပ်သော ကလေးသူငယ်နှင့် ၎င်း၏တိုင်တန်းမှုကို စောင့်ကြည့်ပံ့ပိုးပေးသော လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန/ စေတနာ့ဝန်ထမ်းကလေးသူငယ်ကြီးကြပ်သူအား ဂေဟာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့မှ တိုင်တန်းမှုကို မည်သို့ဖြေရှင်းနေကြောင်း၊ မည်သည့်အဆင့်သို့ ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်ကြောင်းနှင့် ရလဒ်များကို ပုံမှန်အသိပေးခြင်းမျိုး ရှိရပါမည်။ မသက်ဆိုင်သူများကို သိရှိခွင့်မပေးပဲ အမှုအား လျှို့ဝှက်ပေးထားရမည်။

၄၃။ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများ ပြီးဆုံးသွားသည့်အခါ သက်ဆိုင်ရာဌာနများသို့ အမှုအခင်းကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းပေးရေး တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက အစီရင်ခံစာများ တင်သွင်းရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ၎င်းဌာနများမှ စည်းကမ်းပိုင်းနှင့် ဥပဒေကြောင်းအရ မည်သို့အရေးယူဆောင်ရွက်ရမည်ကို ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချပေးရမည်ဖြစ်ပါသည်။

အခန်း(၁၇)

မွေးစမှ အသက်(၅)နှစ်အရွယ်ကလေးသူငယ်များအား ပြုစုစောင့်ရှောက်မည့် အစီအစဉ်

၄၄။ မွေးစမှအသက်(၅)နှစ်အောက် ကလေးသူငယ်များအား လက်ခံစောင့်ရှောက်ထားသော ဂေဟာများတွင် အောက်ဖော်ပြပါ ပြုစုစောင့်ရှောက်ပေးရမည့် အချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဖြစ်ပါသည် -

- (က) ကလေးငယ်များအတွက် ပြုစုစောင့်ရှောက်သူကို တတ်နိုင်သမျှ တစ်ဦးတည်းက ပုံမှန်စောင့်ရှောက်မှုပေးရန်၊
- (ခ) ကလေးတစ်ဦးချင်းစီအတွက် အသက်အပိုင်းအခြားအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးမှုရရှိစေရန် သီးသန့်စောင့်ရှောက်မှုပေးရန်၊
(ဥပမာ - ကစားပေးခြင်း၊ကလေးနှင့်စကားပြောပေးခြင်း၊ ကလေးအား ပွေ့ဖတ်ခြင်း)
- (ဂ) ကလေးငယ်များကို အစာအာဟာရကျွေးမွေးခြင်း (နို့တိုက်ခြင်း သို့မဟုတ် ဖြည့်စွက်စာကျွေးမွေးခြင်း)၊ သန့်ရှင်းရေးလုပ်ခြင်းတို့ကို ချက်ချင်းဆောင်ရွက်ပေးရန်နှင့် လုပ်ဆောင်နေစဉ် ကလေးသူငယ်နှင့် ရင်းနှီးနွေးထွေးစွာနေရန်၊
- (ဃ) ကလေးငယ်များကို ပြုစုစောင့်ရှောက်သူမရှိဘဲ တစ်ယောက်တည်းမထားရန်နှင့် ကလေးလက်လှမ်းမှီရာနေရာများတွင် အန္တရာယ်ရှိနိုင်သော အရာဝတ္ထုများ မထားရှိရန်၊
- (င) ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများမှ အလွယ်တကူမြင်နိုင်သော နေရာတွင်ကလေးသူငယ်များအား ထားရှိစောင့်ရှောက်ရန်၊

- (စ) ကလေးငယ်တစ်ဦးချင်းစီအတွက် လုံလောက်သော နေရာထိုင်ခင်းကို သီးသန့် စီစဉ်ပေးရန် (ကလေးကုတင်၊ဖျာ၊ပုခက်)နှင့် အလွယ်တကူ လျှော်ဖွတ်နိုင်သော အခင်းများထားရှိပေးရန်နှင့် ယင်းတို့ကို နေ့စဉ်ပုံမှန်သန့်ရှင်းရေးလုပ်ပေးရန်၊
- (ဆ) ကလေးငယ်များအား ကုတင်၊ ဖျာ၊ ပုခက်အတွင်း အချိန်ကြာမြင့်စွာမထားဘဲ အပြင်သို့ မကြာခဏထုတ်ပေးရန်၊
- (ဇ) ကလေးငယ်၏ အသက်အပိုင်းခြားအလိုက် ရုပ်ပိုင်း၊ စိတ်ပိုင်း၊ ဉာဏ်ရည်ပိုင်း ဆိုင်ရာများ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးမှုရရှိစေရန် လှုံ့ဆော်ပေးနိုင်မည့် သင့်လျော်သော အထောက်အကူပစ္စည်းများ ထားရှိရန်နှင့် ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများမှ အသုံးပြု၍ ပြောဆိုဆက်ဆံပေးရန်၊
- (ဈ) ကလေးငယ်တစ်ဦးချင်းစီ၏ အခြေအနေအလိုက် အနားယူအိပ်စက်နိုင်ရန် စီစဉ်ပေးရန်၊
- (ည) လမ်းလျှောက်တတ်စအရွယ် ကလေးငယ်များအတွက် မကြာခဏကစားပေးခြင်း၊ ကလေးငယ်နှင့်စကားပြောပေးခြင်း၊ ကလေးအားပွေ့ဖက်၍ နွေးထွေးမှုပေးခြင်းများကို ပိုမိုလုပ်ဆောင်ပေးရန်၊
- (ဋ) ကလေးငယ်များ စကားပြောတတ်စေရန် အခေါ်အဝေါ်များ ပီသစွာပြောဆိုနိုင်ရေး လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်ပေးရန်၊
- (ဌ) ကလေးငယ်များ၏ ကာယ၊ ဉာဏ၊ စာရိတ္တ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရေးအတွက် လေ့ကျင့်ပြုစုပျိုးထောင်ပေးရန်၊
- (ဍ) ကလေးငယ်များအား မိမိတို့အသက်အရွယ်အလိုက် လိုအပ်မည့်အာဟာရများကို ကျန်းမာရေးဌာနမှ ချမှတ်ထားရှိသည့် အာဟာရစံနှုန်းများနှင့်အညီ နေ့စဉ် ကျွေးမွေးပေးရန်နှင့် အသက်ခြောက်လအောက် ကလေးငယ်များကို နှစ်နာရီ တစ်ကြိမ် နို့တိုက်ကျွေးရမည်။ အသက်ခြောက်လနှင့် တစ်နှစ်ကြား ကလေးသူငယ်များကို အစာပျော့နှင့် ဖြည့်စွက်အာဟာရတို့ကို (၄)နာရီတစ်ကြိမ် တိုက်ကျွေးရန်၊
- (ဎ) လက်ခံစောင့်ရှောက်ထားသော ကလေးငယ်များကို ရှေးဦးအရွယ် ကလေးသူငယ်များပြုစုပျိုးထောင်ရေးနှင့် ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး နည်းစနစ်အလိုက် ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (ဏ) ကလေးငယ်တစ်ဦးချင်းစီအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးမှုမှတ်တမ်း စနစ်တကျထားရှိပြီး ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးရေးကို ဦးတည်လုပ်ဆောင်ပေးရန်၊

- (တ) ကလေးငယ်များအား အနီးကပ်ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ပေးမည့် သူနာပြုဆရာမများ ထားရှိပြီး ကလေးတစ်ဦးချင်းစီအလိုက် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုမှတ်တမ်းထားရှိ ရန်နှင့်လိုအပ်ပါက နီးစပ်ရာကျန်းမာရေးဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ထ) မွေးစမှအသက်(၂)နှစ်အထိ ကလေးသူငယ်(၃)ဦးလျှင် ပြုစုစောင့်ရှောက်သူ (၁)ဦးနှုန်း၊ အသက်(၂)နှစ်မှ (၃)နှစ်အထိ ကလေး(၅)ဦးလျှင်ပြုစုစောင့်ရှောက်သူ (၁)ဦးနှုန်း၊ အသက်(၃)နှစ်မှ (၅)နှစ်အထိကလေး(၁၀)ဦးလျှင်ပြုစုစောင့်ရှောက်သူ (၁)ဦးနှုန်းဖြင့် စောင့်ရှောက်ပေးရန်၊
- (ဒ) ကလေးငယ်များထားရှိသည့် အဆောက်အအုံကို အခြားအဆောင်များနှင့် သီးခြား ထားရှိရန်၊
- (ဓ) အဆောက်အအုံသည် လေဝင်လေထွက်ကောင်းမွန်ပြီး၊ အလင်းရောင်ကောင်းစွာ ရရှိရန်နှင့် သန့်ရှင်းသပ်ရပ်မှုရှိရေးဆောင်ရွက်ရန်၊
- (န) ကလေးငယ်တစ်ဦးချင်းစီအတွက် အနည်းဆုံးဧရိယာပျမ်းမျှ (၁၈)စတုရန်းပေစီ အကျယ်အဝန်းရှိရန်၊
- (ပ) ကလေးငယ်များ၏ တစ်ကိုယ်ရည်သန့်ရှင်းရေးကို အထူးအလေးပေး ဆောင်ရွက် ပေးရန်၊
- (ဖ) ကလေးငယ်တစ်ဦးချင်းစီအလိုက် အဝတ်အထည်၊ အိပ်ယာအသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများကို လုံလောက်စွာနှင့် သန့်ရှင်းသပ်ရပ်မှုရှိစေရေး ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (ဗ) အစားအသောက်ချက်ပြုတ်ရာတွင် အသုံးပြုသည့် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ၊ ကျွေးမွေးသည့် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများကို သန့်ရှင်းသပ်ရပ်စွာထားရှိရန်၊
- (ဘ) ဂေဟာ/ကျောင်းပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းသပ်ရပ်ရေးကို အထူးအလေးပေး ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (မ) ကလေးငယ်များအတွက် နေ့စဉ်ကျွေးမွေးမှုနှင့်ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ ထားရှိရန်၊
- (ဃ) မွေးစာရင်းမရှိသည့် ကလေးများအတွက် ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ရ) ကလေးငယ်အသစ်ရောက်ရှိလာပါက သက်ဆိုင်ရာလူမှုဝန်ထမ်းရုံးများသို့ စာရင်း ပေးပို့ရန်၊
- (လ) ကလေးငယ်များ ပျောက်ဆုံး/သေဆုံးမှုများ ဖြစ်ပေါ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ လူမှုဝန်ထမ်းရုံးများသို့ အကြောင်းကြားရန်၊

- (ဝ) စောင့်ရှောက်ထားသော ကလေးငယ်များကို သင့်လျော်သော မိဘများအား တည်ဆဲဥပဒေနှင့်အညီ မွေးစားခွင့်ပေးရန်၊
- (သ) ကလေးတစ်ဦးချင်းစီအတွက် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု အစီအစဉ်များထားရှိပေးရန်၊

ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများ၏အရည်အချင်းများ

၄၅။ မွေးစမှအသက်(၅)နှစ်အရွယ်ကလေးငယ်များကို နည်းစနစ်ကျကျ ပြုစုစောင့်ရှောက်ပေးနိုင်ရေးအတွက် ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများအနေဖြင့် အောက်ဖော်ပြပါ အရည်အချင်းများနှင့် ညီညွတ်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ -

- (က) အသက် (၆လမှ၃နှစ်)၊ (၃နှစ်မှ၅နှစ်) အရွယ်ရှိကလေးများအတွက် လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနမှဖွင့်လှစ်သော ရှေးဦးအရွယ် ကလေးသူငယ်ပြုစုပျိုးထောင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာသင်တန်းသို့ တက်ရောက်ပြီးဖြစ်ရန်၊
- (ခ) အသက်(၁၈)နှစ်မှ (၅၀)နှစ်အတွင်းဖြစ်ရန်၊
- (ဂ) ရှေးဦးသူနာပြုစုနည်းသင်တန်းသို့ တက်ရောက်ပြီး၊ အခြေခံကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် ဗဟုသုတရှိရန်၊
- (ဃ) အနည်းဆုံး အခြေခံပညာအလယ်တန်းအောင်အဆင့်ရှိရန်၊
- (င) မြို့နယ်ဆရာဝန်၏ကျန်းမာကြောင်းထောက်ခံစာရှိရန်၊
- (စ) ပြစ်မှုကင်းရှင်းရန်၊
- (ဆ) ကလေးတစ်ဦးချင်းစီအလိုက် ကိုယ်ရေးမှတ်တမ်း၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုမှတ်တမ်းနှင့် ကျန်းမာရေးမှတ်တမ်းများကို စနစ်တကျ မှတ်တမ်းတင်နိုင်ရေးအတွက် သတင်းပေးပို့နိုင်ရန်။

နိဂုံး

၄၆။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများတွင် အနိမ့်ဆုံးရှိရမည့် ကလေးသူငယ်များပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် အကာအကွယ်ပေးခြင်းဆိုင်ရာ စံချိန်စံညွှန်းများကို ကလေးသူငယ်များအား လက်ခံစောင့်ရှောက်မှုပေးနေသည့် ဌာနဆိုင်ရာများလက်အောက်ရှိ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများ၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းများက တည်ထောင်ထားရှိသော ဂေဟာများအနေဖြင့် တိကျစွာလိုက်နာဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းများက ကလေးသူငယ်ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်း၊ အကာအကွယ်ပေးခြင်းလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် လွယ်ကူချောမွေ့စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ဤစံချိန်စံညွှန်းများကို ထုတ်ပြန် လိုက်သည်။

ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်
လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန

ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များ

ဓါတ်ပုံ

- ၁။ အမည်
- ၂။ မွေးသက္ကရာဇ်/အသက်
- ၃။ မွေးရာဇာတိ
- ၄။ နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြားအမှတ်(သို့)မွေးစာရင်း
- ၅။ လူမျိုး/ဘာသာ
- ၆။ လိင် (ကျား/မ)
- ၇။ မွေးချင်းမောင်နှမဦးရေ
- ၈။ ကိုယ်တွင်ထင်ရှားသည့်အမှတ်အသား
- ၉။ အရပ်
- ၁၀။ ဆံပင်အရောင်
- ၁၁။ ကိုယ်အလေးချိန်
- ၁၂။ မိဘအမည်
- ၁၃။ မိဘအလုပ်အကိုင်
- ၁၄။ နေရပ်လိပ်စာ
- ၁၅။ ဂေဟာသို့စတင်ရောက်ရှိသည့်နေ့
- ၁၆။ ရောက်ရှိသည့်အကြောင်းအရင်း
- ၁၇။ ဂေဟာသို့လာရောက်အပ်နှံသူအမည်နှင့်တော်စပ်ပုံ
- ၁၈။ နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြားအမှတ်
- ၁၉။ ဆက်သွယ်ရန်လိပ်စာအပြည့်အစုံ
- ၂၀။ ကလေးအမျိုးအစား(မိဘမဲ့၊မိမဲ့၊ဘမဲ့၊ဆင်းရဲ)
- ၂၁။ မသန်စွမ်းဂေဟာဖြစ်ပါကမသန်စွမ်းမှုအမျိုးအစား
- ၂၂။ ဝါသနာပါမှု
- ၂၃။ ကျန်းမာရေးအခြေအနေ
- ၂၄။ ပညာအရည်အချင်း
- ၂၅။ အတန်းပညာသင်ကြားနိုင်ခြင်းမရှိပါကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာသင်ကြားမှုအခြေအနေ
- ၂၆။ မိဘထံပြန်လည်အပ်နှံပါကအပ်နှံသည့်အကြောင်းအရင်း
- ၂၇။ ပြန်လည်အပ်နှံသည့်နေ့

ကလေးသူငယ်တစ်ဦးချင်းစီအတွက် စောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်

- ၁။ အမည် အခြားအမည်ရှိလျှင်
- ၂။ နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြားအမှတ်(သို့မဟုတ်) မွေးစာရင်း
- ၃။ ကျား/မ ကျား မ
- ၄။ မွေးသက္ကရာဇ် ရက် လ နှစ်
- ၅။ စောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်ရေးဆွဲသည့်ရက်စွဲ ရက် လ နှစ်
- ၆။ ကလေးသူငယ်သည် ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းသို့ ရောက်ရှိလာသော အကြောင်းအရင်း
- ၇။ ကလေးသူငယ်အား မိသားစု သို့မဟုတ် အုပ်ထိန်းသူ သို့မဟုတ် ဆွေမျိုးသားချင်းများမှ ဆက်လက်စောင့်ရှောက်မှုပေးနိုင်ရန် မည်သည့်ဝန်ဆောင်မှုမျိုး လိုအပ်သနည်း။
- ၈။ (က) ကလေးသူငယ်အတွက် စောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ၎င်းတို့၏ အကောင်းဆုံး အကျိုးစီးပွားကိုရှေးရှုကာ ပူးပေါင်းဆွေးနွေးတိုင်ပင်မှုများ ပြုလုပ် ရမည်ဖြစ်ပြီး အောက်ဖော်ပြပါ ပုဂ္ဂိုလ်များ ပါဝင်ရပါမည် -
- (၁) ကလေးကိုယ်တိုင် (အသက်အရွယ်အရသင့်တော်မှုရှိပါက)၊
- (၂) ကလေးသူငယ်၏ မိဘ သို့မဟုတ် အုပ်ထိန်းသူ (ကလေးအတွက် တာဝန်ယူ ထားသူ)၊
- (၃) ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းမှ တာဝန်ရှိသူများ (ဂေဟာမှူး/ကလေးအား အနီးကပ်ပြုစု စောင့်ရှောက်သူ)။

(ခ) ဆွေးနွေးတိုင်ပင်မှုများကို စနစ်တကျ မှတ်တမ်းထားရှိရမည် ဖြစ်ပြီး ကလေးသူငယ် နှင့်ပတ်သက်၍ ချမှတ်သည့်အစီအစဉ်များကို ၎င်း၏အသက်နှင့် ရင့်ကျက်မှုကို လိုက်၍ အသိပေးထားရမည်။

၉။ လေ့လာဆန်းစစ်မှုများအပေါ်အခြေခံ၍ ကလေးသူငယ်၏လိုအပ်ချက်များကိုဖော်ပြပါ။

ကျန်းမာရေး - ကလေးသူငယ်၏ ရုပ်ပိုင်း၊ စိတ်ပိုင်း၊ သွားနှင့်ခံတွင်း အခြေအနေ၊ ဖျားနာမှု တစုံတရာ ရှိ/မရှိ၊ မသန်စွမ်းမှုတစုံတရာ ရှိ/မရှိကို ဆန်းစစ်၍ ပံ့ပိုးရန် လိုအပ်သော အချက် များကိုဖော်ပြရန်နှင့် ကလေးအတွက် အထူးအာဟာရ လိုအပ်ချက်ရှိပါသလား၊ ပံ့ပိုး ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုရယူရန်လိုအပ်ပါသလား၊ အသေးစိတ်ဖော်ပြရန် -

ပညာရေး - ကလေးသူငယ်၏ လက်ရှိပညာရေးအခြေအနေ၊ သင်ကြားမှုရယူနိုင်ခြင်း အနေအထား၊ ယခင်ကျောင်းနေခဲ့ဘူးပါက ကလေး၏ပညာရေးမှတ်တမ်းများနှင့် ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရန်အချက်များ ဖော်ပြရန် -

ကလေးသူငယ်၏ကိုယ်ပိုင်လက္ခဏာ - ကလေးသူငယ်၏ ရှိရင်းစွဲ ကိုယ်ပိုင်လက္ခဏာများကို အခြေခံ၍ကလေး၏ယဉ်ကျေးမှုဘာသာစကား၊ ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ၊ အသိပညာ ဗဟုသုတ၊ မိသားစု/ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားဖော်ပြရန် -

လူမှုဆက်ဆံရေး - ကလေးသူငယ်သည် လူမှုဆက်ဆံရေးအားကောင်းရန် လိုအပ်ချက်များ

မိသားစုနှင့်လူမှုဆက်သွယ်မှုအနေအထား - ကလေးသူငယ်သည် မိသားစု၊ မောင်နှမသားချင်း၊
ဆွေမျိုး/မိတ်ဆွေအသိုင်းအဝန်းနှင့် ဆက်သွယ်မှုအားကောင်းရန် လိုအပ်သည့်အချက်များ

စိတ်ပိုင်းနှင့် အပြုအမူပိုင်းဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမှု - ကလေးသူငယ်သည်စိတ်ပိုင်းနှင့် အပြုအမူပိုင်း
တို့တွင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရှိရန် လိုအပ်ချက်များ (ကလေးသူငယ်၏ ဝါသနာ၊ တွေးခေါ်
ရင့်ကျက်မှု၊ လိမ္မာရေးခြားရှိမှု၊ ၎င်း၏ဆန္ဒနှင့်သဘောထားအမြင်)

ကလေးသူငယ်နှင့်ပတ်သက်သည့် အခြားတွေ့ရှိချက်များ -

၁၀။ ကလေးသူငယ်အတွက် မည်သည့်စောင့်ရှောက်မှုမျိုးသည် အသင့်တော်ဆုံးဖြစ်သနည်း?

(ဥပမာ- ဂေဟာ/သင်တန်းကျောင်းတွင်စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ မိဘရင်းသဖွယ် ယာယီစောင့်
ရှောက်မှုပေးခြင်း (ရေတို/ရေရှည်)၊ တရားဝင်မွေးစားခြင်း)

--

၁၂။ ကလေးသူငယ်အတွက် စောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်တွင် အခြားထည့်သွင်းရန်အချက်များ ရှိပါက ဖော်ပြရန်

--

၁၃။ ကလေးသူငယ်အတွက် ဆောင်ရွက်ရန်အစီအစဉ်အကျဉ်းချုပ်

[illegible]

၁၄။ ကလေးသူငယ်အတွက် စောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်ကို ရေးဆွဲရာတွင် အောက်တွင်ဖော်ပြထားသော ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်ဆွေးနွေးတိုင်ပင်၍ သဘောတူညီချက်ရယူခဲ့ပါသည်။

စဉ်	အမည်	တော်စပ်ပုံ	လက်မှတ်

ကလေးသူငယ်တစ်ဦးချင်းစီအတွက် စောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်အပေါ်

ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း

ရက်စွဲ

- ၁။ နောက်ဆက်တွဲ(ခ)ပါ ကလေးသူငယ်အတွက် ချမှတ်ထားသော အစီအစဉ်အပေါ် လက်ရှိ ဆောင်ရွက်ထားရှိမှုအခြေအနေ

စဉ်	လိုအပ်သော ဆောင်ရွက်မှု	ဆောင်ရွက် ပြီးစီးမှု ရှိ/မရှိ	ဆောင်ရွက်ခဲ့မှု အခြေအနေ အကျဉ်းချုပ်	ကြာချိန်		မှတ်ချက်
				ခန့်မှန်း	အမှန်တကယ်	

- ၂။ လေ့လာဆန်းစစ်မှုများအရ ကလေးသူငယ်၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေ (ဥပမာ - ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး၊ စိတ်ပိုင်း၊ ရုပ်ပိုင်းအခြေအနေ)

စဉ်	လေ့လာဆန်းစစ်ချက်	တိုးတက်မှုအခြေအနေ

- ၃။ ကလေးသူငယ်အတွက် ဆောင်ရွက်ပေးရမည့် လုပ်ငန်းများမှ အကောင်အထည်ဖော်ရန် မဖြစ်နိုင်သေးသည့် အချက်များနှင့် မဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အကြောင်းအရင်းများ

၄။ နောက်တစ်ကြိမ်ကျင်းပမည့်အချိန်

နေ့ရက် -

အချိန် -

နေရာ -

၅။ ကလေးသူငယ်အတွက် စောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်ကိုရေးဆွဲရာတွင် သဘောထားတူညီမှု မရှိသောအချက်များနှင့် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရန်အချက်များ

၆။

ကလေးသူငယ်အတွက် စောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်အား သေချာစွာလေ့လာသုံးသပ်၍ စီစဉ်မှုပြုလုပ်ခဲ့ပါကြောင်း တာဝန်ယူပါသည်။

လက်မှတ် _____

အမည် _____

ရက်စွဲ _____

ရာထူး/တာဝန်ယူထားသည့် _____

နေရာ